

MAAILMAN ERI KULMILTA

Egypti ja Jordania jälleen suhteisiin

AMMAN Jordania -Neljavoottien välillä neuvottelujen jälkeä Egypti ja Jordania solmivat jälleen diplomaattiset suhteet.

Jordania oli yksi niistä 17 arabimaasta, jotka katkaisivat suhteensa Egyptin sen solmimassa Camp Davidin rauhansopimuksen Israelin kanssa 1979. Muut maat eivät ole tähän mennessä palauttaneet suhteitaan.

Jordanian kuningas Hussein ilmoitti diplomaattisten suhteiden palauttamisesta Egyptin presidentti Hosni Mubarakille muhmittaisten uuden vuoden pyhien aikana.

Päätöksen johdosta Egypti saattaa saada takaisin aseman arabimaiden johtajana. Samalla se antaa tilaisuuden Jordaniale ryhtyä keskustelemaan länsirannan kysymyksestä Israelin kanssa.

Jordania ylisti Egyptiä sen antamasta tuesta Palestinalaisille, Irakille ja Libanonille ja sanoi heidän voivan nyt yhteistoiminnassa viihdyttää loitolla.

Mellakoita Manilassa

MANILA Filippiinit - Asein, ampukon, vesikanuunon ja kyynelkaasun varustautuneet mellakkapoliisit hyökkäsivät 3.000 hallituksen vastaisen mielenosoittajan päälle viime viikon torstaina. Seurauksena ainakin 34 henkilöä loukkaantui.

Ainakin 12 loukkaantuneista kärsi altumahaavoista poliisien tulitulta. Mielenosoittajien pistoolein ja kivärein näiden marssissa Manilan keskustassa kohti siltaa, mikä johtaa presidentin Ferdinand E. Marcosin palatsiin. Jotkut protestoihtajat heittivät kiviä ja koteitekoisia pommeja poliiseja kohti ja siksi seitsemän loukkaantuneista olikin poliiseja.

Rallin johtohenkilöt saivat poliisien poistaneen paikalta ainakin 11 henkilöä, mutta poliisien mukaan lukumäärä oli vain viisi.

Loukkaantumisten ja pidätysten johdosta Kansallinen edustajajoukko vaati asian tutkimista. Maan lakien mukaan filippiiniläisillä on oikeus kokoontua ilman vastarinnan sekaantumista ja edustajajoukko sen jäsenet tuomitsivat jyrkästi mellakkapoliisien toimet.

Paavi vaatii avarussopimusta

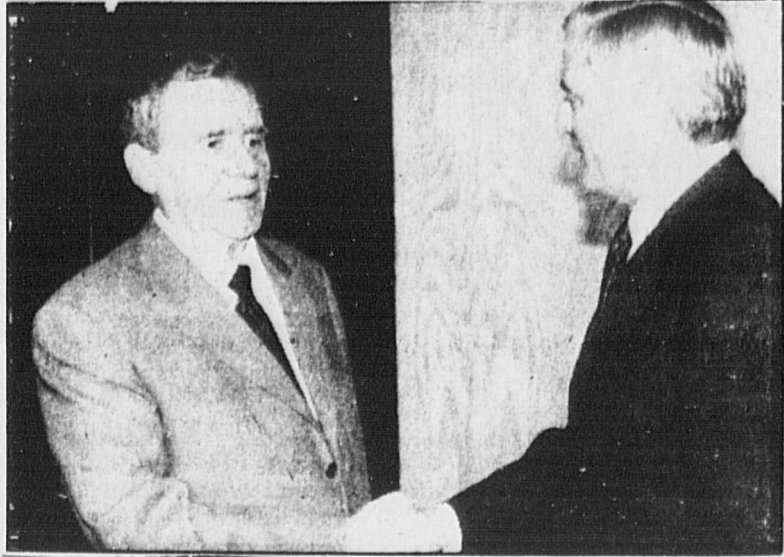
VATIKAANI, Italia - Paavi Johannes Paavali II sanoi tiistaina avaruuden kuuluvan koko ihmiskunnalle ja hänen mielestään avaruusteknologiaa tulisi valvoa kansainvälinen sopimus.

Paavi esitti lausuntonsa tiedemiehen kokouksessa, missä keskusteltiin avaruustutkimusten vaikutuksista ihmiskuntaan. Paavin mielestä rikkaiden valtioiden ei tulisi käyttää köyhempiä valtioita hyväkseen avaruustutkimusten kustannuksella.

NATO protestien kohteena

FRANKFURT L-Saksa - NATO:n viime viikkoinen syksyn sotaharjoitukset saivat aikaan mielenosoituksia monilla Länsi-Saksan paikkakunnilla. Poliisit joutuivat turvaamaan kyynelekaasun hajotusta. Protestit joutuivat mielenosoittajien väkivaltaisten sabotaa-

Mondale kehoittaa jatkamaan aseneuvotteluja

Neuvostoliiton ulkoministeri Andrei Gromyko toivottaa presidenttiehdokas Walter Mondalen Neuvostoliiton New Yorkin suurlähetystöön.

NEW YORK N.Y. - Walter F. Mondale tapasi Neuvostoliiton ulkoministeri Andrei Gromykon viime viikon keskiviikkona Neuvostoliiton New Yorkin suurlähetystössä. Miesten välinen keskustelu kesti noin 90 minuuttia ja sen jälkeen Mondale puhui reportereille.

Hän sanoi kehoittaneensa Gromykoa "unohtamaan entiset" ja jatkamaan aseiden kontrollineuvotteluja välittömästi presidentti Reaganin kanssa.

Hän kuitenkin sanoi samalla, että heidän tapaamistaan ei voida kutsua neuvotteluksi, koska vain presidentillä on oikeus neuvotella muiden johtajien kanssa. Hän ei suostunut kommentoimaan reportterien kysymyksiä, mitä Gromyko oli sanonut keskustelujen aikana.

Mondale sanoi palauttaneensa seuraavia selkkoja keskustelujen aikana:

US ja N-liiton suhteiden parantamisen tulisi olla maiden hallitusten tärkeimmistä tehtävistä.

Aseiden kontrollioista ei voida puhua puhumatta muista niihin liittyvistä asioista.

Senaatti hyväksyi puolustus- kompromissin

WASHINGTON - Senaatti lähti viime viikon torstaina presidentti Reaganille uuden puolustusvoimien kompromissiehdotuksen, mikä oikeuttaa presidentin vain puoliin pyytämistään lisäyksistä. Sen alaisuudessa ei myöskään sallita uusien MX ohjusten valmistusta puoleen vuoteen.

Kolme kuukautta kestäneen umpikujan jälkeen kongressi hyväksyi \$297 biljoonan määrärahan, mikä kattaa joulukuun 1985 alkuun. Uusi tilivuosi alkaa alkuun alkuun. Kompromissibudjetti on 7 prosenttia Pentagonin vuoden 1984 budjettia suurempi. Se on kuitenkin tuntuva alhaisempi kuin presidentin pyytämä 13 prosentin lisäys.

Kompromissin laatioloita toimivat edustajajoukon puheemies Thomas P. O'Neill (D-MA) ja senaatin enemmistön johtaja Howard H. Baker (R-Tenn.). Kompromissin uskotaan saavan kaikkien kannatuksen.

Sopimus kielteää uusien MX ohjusten valmistuksen ensi vuoden huhtikuuhun asti. Lykkäyksen lisäksi MX koki toisenkin takaiskun, sillä niiden määrä supistettiin 40:stä 25:een.

Muut supistukset koskevat Reaganin strategisia aseita. Antisatelliittiasien kokeilu rajoitettiin kahteen testiin. Pentagonin pitää myös selittää, miten voidaan erottaa toisistaan ydinvoimaiset ja tavantomaiset versiot.

Kongressin päätöslauselmassa kielletään Yhdysvaltain sotajoukkojen lähettämisen Keski-Amerikkaan sekä kehoitetaan hallitusta edelleen noudattamaan Neuvostoliiton kanssa solmittuja strategisia aseita koskevia sopimuksia.

Afganistanin miehitys jarruttaa suhteiden parantamista. Puoln solidaarisuusliikkeelle tulisi antaa sen vapaus.

Neuvostoliiton apu on välttämätöntä jotta päästään rauhansopimukseen. Tors-taina maan ulkoministeri Andrei Gromyko kuitenkin vieraili Valkoisessa Talossa keskustellen Reaganin kanssa loimuavan takkatulen edessä. Myöhemmin miehet lounastivat yhdessä.

Ihmisoikeuksia tulisi parantaa Neuvostoliitossa.

Neuvostoliiton yhteistyötä tarvitaan terrorismin taltuttamiseksi.

Tämä oli jo neljäs tapaaminen Mondalen ja Gromykon välillä. Niinpä Mondale käytti Gromykoa hymysuun ja sanoi, "Hauska tavata jälleen", palauttaen sanaa "jälleen" (Presidentti Reagan ei ollut siihen päivään mennessä tavannut yhtään neuvostoliittolaista johtajaa.)

Reaganin Keski- Idän politiikkaa kritisoitu

Syyskuun 20. päivänä Yhdysvaltain Beirutin suurlähetystöön kohdistunut pommitus muistutti amerikkalaisia samalla alueella viime vuoden lokakuussa sattuneesta 241 amerikkalaisen sotilaan joukkosummasta.

Niinpä viikko sitten suoritetun Harris mielipidetutkimuksen tulokset osoittivat monien amerikkalaisten olleen tyytymättömiä presidentti Reaganin Keski-Idän politiikan suhteeseen.

Reaganin ulkopolitiittinen arvostus oli antanut nousun merkkejä viime viikkojen aikana, mutta pommituksen jälkeinen

Jatkuu sivulla 4

Aseiden salakuljetus ehkäisty

Irlannin laivaston kutteri Emer saattamassa Martina Anne alusta Cork Harbor satamaan estettyään aluksen etenemisen Irlannin lounaisrannikolla.

Irlannin hallituksen virkailijan mukaan aluksen lastina oli suunnaton määrä amerikkalaisia aseita, räjähdysainetta ja ammuksia. Aluksen kaappaus oli suuri takaisku Irlannin Republikaaniselle Armeijalle (IRA).

Virkailija sanoi aseiden salakuljetusoperaation olleen yhteydessä Yhdysvalloissa oleviin IRA:n kannattajiin, mutta ei puhunut asiasta yksityiskohtaisemmin.

Johtajat kasvotusten

WASHINGTON - Viime viikon torstaina tapaaminen presidentti Ronald Reaganin ja Neuvostoliiton ulkoministeri Andrei Gromykon välillä oli melkoinen muutos verrattuna kummankin aikaisempiin lausuntoihin.

Presidentti Reagan aloitti virkakautensa varoituksella, minkä mukaan "neuvostoliittolaiset ovat valmiita valehtelemaan, puijaamaan ja varastamaan" saavuttaakseen päämääränsä. Viime viikossa Yhdystyneiden Kansakuntien yleiskokouksessa pitämässään puheessa hän kuitenkin vaati parempia suhteita Neuvostoliiton kanssa. Samalla hän vaati molempia osapuolia tekemään kaikkensa heidän välillään olevan kuulun kaventamiseksi, erityisesti ydinaseiden kontrollioita koskevista kysymyksistä.

Draamaattista muutosta saatettiin havaita myös Neuvostoliiton johtohenkilöiden taholta. Nämä olivat vuosi sitten sanoneet luopuneensa yhteistyöstä Reaganin kanssa. Tors-taina maan ulkoministeri Andrei Gromyko kuitenkin vieraili Valkoisessa Talossa keskustellen Reaganin kanssa loimuavan takkatulen edessä. Myöhemmin miehet lounastivat yhdessä.

Gromykon poistuessa Valkoisesta Talosta lähes neljä tuntia myöhemmin ilmassa ei kuitenkaan ollut minkäänlaisia merkkejä uudesta läpimurrosta eikä minkäänlaisista uusista ehdotuksista kummankaan osapuolen taholta.

Ulkoministeri George P. Shultzin raportti oli melko synkkä. Hän sanoi sananvaihdon olleen intensiivisen, voimakkaan ja suoran, mutta osapuolten väliset eroavaisuudet eivät ilmeisesti olleet hävinneet keskustelujen aikana. Ainoa, mistä sovittiin, oli neuvottelujen jatkaminen.

Shultz tapasi Gromykon kahdesti. Lauantaina he neuvottelivat kahden tunnin ajan. Vaikka minkäänlaisia sopimusta ei solmittu ulkoministeriön virkailijoiden mukaan tapaaminen oli erittäin positiivinen.

Valkoisen Talon edustaja Robert Sims sanoi Shultzin soitettaneen presidentti Reaganille välittömästi neuvottelujen päätyttyä. Shultz uskoi saavutaneensa sen virstanpylvään, minkä avulla maiden välisistä suhteista voidaan tehdä paremmat.

Gromyko ei esittänyt yhtään uutta ehdotusta neuvottelujen aikana. Mutta hän ei myöskään toistanut aikaisempaa vaatimusta, minkä mukaan Moskova ei suostu neuvottelemaan keskimatkan ja strategisista ohjuksista ennen kuin amerikkalaiset Pershing 2 ja risteilyohjuksist poistetaan Euroopan mantereelta.

Vaatimusten lausumasta jättämistä pidettiin erittäin merkittävänä seikkana. Hallituksen analytiikot ovat jo pitkään sanoneet, että ydinaseiden kontrollioissa ei voida edetä askeltakaan ennen kuin Neuvostoliitto on valmis luopumaan tästä vaatimuksesta.

Työvoimaministeri syytteen alaisena

NEW YORK, N.Y. - Työvoimaministeri Raymond J. Donovan ja yhdeksän muuta henkilöä vantoivat olevansa viattomia syytöksiin, joiden mukaan he perustivat New York Citystä 58 miljoonaa heille myönnetyn maanalaisten rakennusurakan yhteydessä.

Donovan - ensimmäinen syytteen joutunut kabinetin jäsen US hallituksen historiassa - saapui Bronxissa olevaan New Yorkin osavaltion korkeimman oikeusistuon eteen tiistaina yhdeksän muun syytetyn kanssa. Yksi näistä on demokraattisen osavaltion senaattori.

Kaikki vantoivat olevansa viattomia 137 eri syytteen, joista yksi on törkeä varkaus, 125 liikepaperien väärennys ja 11 arkistointiväärennys.

Maksimirangaistus törkeästä varkaudesta on seitsemän vuoden vankeustuomio, muista voi saada neljän vuoden vankeustuomion.

Donovan väitti syytöistä täysin perättömiksi. Hän syytti Bronxin yleistä syyttäjää tämän partisaanisesta ajoittamisesta. Hän sanoi suurimpana huolenaan olevan sen, että hänen perheensä joutuu kärsimään tästä päättömästä tutkimuksesta.

Donovan pyysi palkatonta virtekapautta, koska hän ei halua lakijutulla olevan negatiivista vaikutusta presidentti Reaganin vaalikampanjaan. Presidentti myönsi Donovanille virkapauden välittömästi.

Presidentti Reagan oli tiistaina kampanjamatkalla Texasissa eikä halunnut kommentoida asiasta muuten kuin sanomalla, että maamme lakien mukaan olet syytön, kunnes sinut todistetaan syylliseksi. Hän kuitenkin kritisi hänen hallituksensa kohdistunutta "lynkkaustekniikkaa". Hänen mukaansa mitään hallituksen toimintaa kohdistettuja syytöksiä ei olla pystytty todistamaan.

Finnish Cultural Center katsoo tulevaisuuteen

Entiset presidentit poseerasivat valokuvajalle. Vasemmalta oikealle: Sirkka Höglund, Onerva Lovejoy, Irma Rahasto, Signe Sipilä, Eino Niinimäki ja Lauri Sipilä. Paul Hanslin New Yorkista ei voinut osallistua tilaisuuteen.

Finnish Cultural Center of Fitchburg State College on toiminut jo kunnioitettavasti 20 vuotta. Merkkipäivää vietettiin syyskuun 27. päivänä Westminsterin Country Clubilla.

Tilaisuuden aluksi nykyinen presidentti Sirkka Höglund toivotti kaikki tervetulleiksi ja sen jälkeen pastori William A. Sumner siunasi tilaisuuden sekä siellä tarjottuun aterian.

Ruokailun jälkeen Fitchburgin Valtion Opiston entinen presidentti James Hammond, jonka aloitteesta tämä suomalaisen kulttuurin keskus perustettiin, piti puheen.

Hammond aloitti puheensa kertomalla, miten hän 19-vuotiaana nuorukaisena tapasi ensimmäisen "Finnsä" eräällä rhode islandilaisella rakennustyömaalla. Samalla rakennustyömaalla työskenteli kaksi suomalaista kirvesmiestä, jotka pyysivät muista erossa, kunnes eräänä päivänä toinen miehistä lähestyi Hammondia puhua pölpättäen kieltä, jota Hammond ei ollut kuullut koskaan aikaisemmin. Sitä seurasi pieni tauko, minkä jälkeen mies kysyi: "You Finn?" Hammond vastasi kielteisesti. Mies kuitenkin jatkoi tuljuttuaan sanoen, "I think Finn."

Saavuttuaan Fitchburgin Hammond tapasi useita suomalaisia ja sanoi näiden aina tehneen erittäin hyvän ja pysyvän vaikutuksen häneen. Eräänä tästä henkilöstä oli Valtion Opistossa työskennellyt Rauhla Wäyrynen. Tämän kuoltua Hammond halusi jättää Rauhla Wäyrynenin opiston tiloja laajennettuihin nykyisellä Hammond rakennuksella Hammondin ajatuksena oli auttaa kaupungin entiset ryhmät sinne jossain muodossa. Niinpä hän kävi puhumassa kaikille eri ryhmille mutta ainoastaan suomalaiset osoittivat innostusta.

Niin syntyi Finnish Cultural Center of Fitchburg State College vuonna 1964.

Hammond sanoi suomalaisten tehneen paljon työtä keskuksen Jatkoo sivulla 4

Suomen uutisia Budjetti

Suomen hallitus antoi tiistaina syysk. 18 päivänä eduskunnalle valtion ensi vuoden tulo- ja menoarvioesityksen, joka tähtää voimien keräämiseen vuosille 1986 ja 1987 enustetun talouden laskukauden varalle. Toinen keskeinen tahto on hidastaa hintojen ja kustannusten nousua.

Pääministeri Kalevi Sorsan mukaan "menopuolella pyritään säätämään ja valtion velkaantumisen katkaistua". Pääministeri kutsui hallituksen tiistaisessa tiedotustilaisuudessa kaikkia keskittämään voimansa inflaation hillitsemiseen.

Hallituksen budjettikirjan loppusumma nousee 92,9 biljoonaan markkaan, missä on nousua tästä vuodesta 9,9 prosenttia. Menojen kasvusta velanhoitomien sileäpäävälttämisen eikä muiden menojen reaalkasvulle jää juuri sijaa.

Hallituksen tavoitteena on painaa inflaatio tänä vuonna kuuteen ja ensi vuonna 5-5,5 prosenttiin. Hintojen nousun hidastamiseksi hallitus koordinoi valtion maksuja ja tariffeja, tupakan, viinan ja polttoainelaiden hintoja keskimäärin viisi prosenttia.

Vastaavansuuruiset tarkistukset tehdään myös veroasteikkoihin ja keskeisiin vähennyksiin. Verotus kiristyy hieman.

Hallitus myöntää, että teollisuuden hintakilpailukyky heikkenee tänä vuonna. Toisaalta hallitus lupaa puuttua Suomen Pankin kanssa kehitykseen inflaation hillinnän nimessä, jos palkat ja tuotantokustannukset uhkaavat riistäytyä käsiistä.

Etujärjestöt ja oppositio puoleut arvoittelivat budjettikirjaa tuoreeltaan, mikä saattaa tietää hallitukselle vaikeuksia, kun se yrittää hyväksyä sitä.

tyksensä eduskunnassa. Hallitus tarvitsee oppositiotukea vajaan biljoonan markan päätöksille.

Tshernenko ja Koivisto televisiossa

Neuvostoliiton presidentti Konstantin Tshernenko nosti Suomen ja Neuvostoliiton välisen ystävyys ja yhteistyön esikuvaksi kaikkien maailman kansojen ja valtioiden suhteille televisioyhteisöä perjantaina, syysk. 21 päivänä.

Tshernenko ja Suomen presidentti Mauno Koivisto esiintyivät välirauhan 40-vuotispäivän kunniaksi tehdyssä tv-ohjelmassa.

"Me olemme teidän kanssanne keränneet suunnattoman arvokkaan pääoman ystävyystä ja kummallekin edullista yhteistyötä. Kasvakkoon tämä maiden yhdessä monivuotisella työllä sekä rehelliisellä ja tasavertaisella vuoropuhelulla luoma rikkaus edelleenkin." Tshernenko toivoi erittäin sydämellisesti tervehdyksensä.

Myös presidentti Koivisto korosti sitä, että Suomen ja Neuvostoliiton suhteet ovat erinomainen esimerkki erilaisen yhteiskuntajärjestelmän omaavien maiden yhteistoiminnasta.

Tshernenkon esiintyminen Suomen television ohjelmassa arvioitiin merkittäväksi huomionosoitukseksi. Koskaan aikaisemmin ei Neuvostoliiton presidentti ole antanut ulkomaiselle tv-yhtiölle lausuntoa. Tshernenkon puhe näytettiin perjantai-iltaa Neuvostoliiton tv-uutisissa.

U.S.P.S. 454580

RAIVAAJA

(THE PIONEER) - Established 1905

Published by RAIVAAJA PUBLISHING CO
Weekly on Thursday except when Holiday falls on
Thursday, then on Wednesday
117 Elm St., P.O. Box 600
Fitchburg, Vt. 05420
Phone (617) 343-3822
Second Class Postage paid at Fitchburg, Mass.

TOIMITTAJAT
Marita Cauthen J. N. Rotilo

Tilauksien ja Yhdysvalloissa ja Kanadassa
Vuosikerta \$20.00 - Puoli vuotta \$13.00. Kolme kk. \$9.00
Suomeen: Vuosikerta \$24.00 - 6 kk. \$17.00
Single copies 35c

'Valtiot tarvitsevat YK:n foorumikseen'

YK:n yleiskokouksen 39. istutokausi on alkanut New Yorkissa. Istutokaudesta odotetaan tavanno-
maista. Ainakaan tällä hetkellä ei aavistella aitoja
yllätyksiä.

Yleiskokousta leimaa jälleen kansainvälinen jän-
nittyntyn tilanne. Se heijastuu yleiskeskustelussa
ja eri komiteoiden töissä. Viime yleiskokouksessa
suurvaltojen keskustelut olivat kärjekkäitä, osin
jyrkin syytelyitä. Sama linja jatkuu yhä.

Kiistakysymyksiä on monia. Niitä ovat ihmis-
oikeuskysymykset, Lähi-itä, eteläinen Afrikka,
Kamputsea, Afganistan ja ns. väli-Amerikka. A-
sienriisun puhuttua pitkään. Yksimielisyyttä ei
niistä löydy ennen kuin suurvaltasuhteet ehkä
lähi vuosina lämpivät.

Tämäkertaiseen yleiskokoukseen heijastuvat
marraskuun kuudentena päivänä pidettävät Yhdys-
valtain presidentinvaalit. Presidentti Ronald Rea-
gan pitää tärkeän maailmanpoliittisen puheen
YK:ssa. Myönteistä on se, että Reagan ensimmäis-
tää kertaa presidenttikautenaan tulee tapaamaan
Neuvostoliiton ulkoministerin Andrei Gromykon.
Tapaamiselta ei odoteta paljon, mutta se on silti
merkki siitä, että jonkinlaista vuoropuhelua suur-
valtojen välillä lämpitellään.

YK:n yleiskokouksessa nousee esille jälleen ns.
pohjoisen - etelän vuoropuhelu. Maailmantalous on
yksi pääaiheita. Sitä se oli viime vuonna, vaikka
asiassa ei edetty juuri tippaakaan. Tämä ärsytti
varsinkin ns. kolmannen maailman valtioita, jotka
ajavat vallitsevaa oikeudenmukaisempaa maailman
talousjärjestelmää.

Myös Suomen ja pohjoismaiden rooli muodostuu
YK:ssa perinteiseksi. Maat pyrkivät toimimaan siten,
että ne voisivat välittää ristiriidoissa. Tämä
tehtävä on nyt erittäin vaikea, kun suurvaltojen suhteet
ovat lähes lukossa. Suomi on toiminnassaan
kiinnittänyt huomiota ydinsodan kasvavaan vaaraan
ja kilpavarusteluun ja on voimakkaasti vaatinut
YK:n tukemista ja vahvistamista. Tällä istun-
tokaudella Suomen työ painottuu aseidenriisun
ohella talous- ja ihmisoikeusasioihin.

YK:n työtä on arvosteltu turhauttavaksi. Sitä se
osin on, koska samat asiat pyörivät käsittelylistalla
vuodesta toiseen eikä kukaan ratkaisuja synny. Toi-
saalta YK:lla on aina tärkeä merkitys. Se on maail-
man kansojen keskustelufoorumi, joka toimii vaikka
muuten suurvaltasuhteet olisivat kuinka kireällä.
Tällaista foorumia tarvitaan. Tällöin neuvotteluka-
navat edes jossain ovat aina avoimia.

-Keski Suomalainen

OIKEA TAIDE

Taide ei vaikuta vain siveellisesti, että se
huvittaa siveellisin keinoin, vaan myöskin sen vuoksi,
että itse, taiteen tuottama mielihyvä muuttuu
siveellisyyden välineeksi.

Oikeata taidetta on vain se, joka tuottaa korkein-
ta nautintoa.

TAITEILIJÄ KIITTÄÄ AUTOSSA

Taiteilija on tsi rikas. Hän kiittää eteenpäin
autossa. Yleisö seuraa perässä raitiovaunussa.
Onko kummaa, että se seuraa hitaasti?

KYKENEMÄTTÖMÄIN SOIMAUS

Joka kerta kun kellot soivat, niiden kaunis kaiku
saa koirat ulvomaan. Samalla tavoin jokaisen
teoksen sopusointu, olkoon kysymyksessä taulu,
patsas tai kirja, saa kykenemättömät soimaan.

LUOTETTAVIN HISTORIA

Kansat kirjoittavat historiaansa teoillaan, sanoil-
laan ja taiteellaan, ja niistä viimeksimainittu on
kaikkein luotettavin.

INSPIRATIO

Elämäni on tuli, suuri liekki, korkea rovio, pyör-
ryttävä, joka koskettaa taivasta. Kun rovio hipoo
pilviä, laulan yksinäisen voiton laulun, koska tunnen
geniuksen koskettavan minua jumalallisilla, pake-
nevilla siivillä. Sitten, kun liekki sammuu, heh-
ku puuttuu, loimo lähenee maata - kuin kuullen -
tunnen itseni maailman onnettomimmaksi, yksi-
näisyys keräytyy sieluuni, tunnen vuodattavani sydä-
messäni pisaroittain verikyyneleitä, kuin mart-
tyyri, kaikki ne kyyneleet, joita en koskaan ole
vuodattanut, joita en koskaan tule vuodattamaan
maailman loputtoman pahuuden tähden.

-Kreivitär Natalia Mola, italialainen taiteilijatar,
kirjoittaa näin omasta luomistyöstään.

"Sanopa, että ellei hän ojenta kermää, tuhoan puolet Moskovasta maan
tasalle... ha, ha, ... laskin leikkiä."

Jutustelua

LEHTI-ILMOITUKSIA

'PALVELUKSEEN halutaan'
-osastosta: "Nuori nainen tai-
kurin avustajaksi kaulankatka-
surrempuun. Tapaturmavakuu-
tus ja kuukausipalkka".

ERÄÄN pankin ilmoitukses-
ta: "Niille pankkivaroille, jot-
ka murtautuivat eräseen haas-
sakonttoriolimme: Pankkimme
palvelee teitä kaikissa pankki-
asioissanne. Kun teillä seuraa-
van kerran on taloudellisia huo-
lia, kääntykää luottamukselli-
sesti laina-asiamme tottuneen
virkaalijoiden puoleen".

PAIKANHAKUJOITA: "Meri-
jalkaväen sotilas evp. 38, tot-
tunut kaivamaan ampuma-
hautoja ja hajottamaan aseita".

HENKILÖ- ja osoiteasioita:
"VAROITUS henkilölle, joka
vee kokoelmastamme kaksi an-
tiikkista kultasormusta. Ne o-
vat berberien hedelmällisyy-
sormuksia ja ovat ennen mu-
noin olleet hyvin tehokkaita.
Olette vaaravyöhykkeessä".

ERÄS detroitilainen sa-
nomalehti julkaisi seuraavan
arvelun Rudolf Fleschin kir-
jasta How To Be Brief (Mit-
ten asiat sanotaan lyhyesti):
"Hyvä".

ROOMALAISESTA sanoma-
lehdessä: "Oulisiko se herrä,
joka suutelee ja koski minua vi-
me lauantai-iltana Espanjalai-
silla portaille, ystäväni ja ot-
taisi minun yhteyden viipymä-
ttä. Muutoin minun on pakko
mennä naimisiin nykyisen sul-
hannani kanssa".

HERÄTYKSIÄ

VIERAILLESSANI sisareni
ja lankoni luona heräsin kes-
kellä yötä hirmuisen meluun.
Kauhustuneena kuulin sisareni
huutavan: "Harry, tule nopeas-
ti! Alakerrassa on murto-
ra!".

"Älä pelkää, kultaseni", vas-
tasi Harry. "Ei se ole murto-
varas - sehän on vain maan-
järitys".

KOULUN alkaessa sanoi
opettaja koulun monivuotiselle
vanhalle talonmiehelle: "Nyt se
ankara työ taas alkaa".

Vanha talonmies vastasi:
"Eihän se työn ankaruus mit-
tään, mutta kun se on niin vie-
tävän säännöllistä".

Oli satanut koko yön, ja jal-
kapallokenttä lainehti. Pelaa-
jien vastalauseista huolimatta
tuomari vaati ottelun pelatta-
vaksi.

-Olkoon menneeksi, toisen
joukkueen kapteeni sanoi.

-Me pelaamme, mutta vain
sillä ehdolla, että saamme pö-
lätä ensimmäisen puolijalan
vastavirtaan.

Eleanor Roosevelt kiinnostaa nyt tutkijoita

Eleanor Rooseveltia pide-
tään yhä yleisesti merkittävim-
pänä naisvaikuttajana 20. vu-
osisadan Yhdysvalloissa. Maan
32. presidentin Franklin Dela-
no Rooseveltin vaimona hän oli
maansa kaikkien aikojen aktii-
visin ensimmäinen nainen, joka
toimi ansiokkaana uranuurtaja
na monilla aloilla. Häntä kiin-
nostivat niin kansalaisoikeudet
kuin nuoris-, naisten ja työ-
väen ongelmat sekä ulkopoliti-
ikka.

Vaikka hänestä on kirjoitet-
tu enemmän kuin kenestäkään
muusta Yhdysvaltain ensim-
mäisestä naisesta - jopa e-
räästä presidentistäkin - mo-
nesta historioitsijasta uskovat,
että hänen todellinen vaikutus-
nsa amerikkalaiseen yhteiskuntaan
on yhä jäänyt huomiotta. Sen
arvelaan johtuvan osaksi siitä,
että hänen arkistonsa tulivat
tutkijoiden käyttöön vasta aivan
äskettäin, mutta osaksi myös
hänen sukupuolestaan.

Varsinkin feministisen tut-
kijoiden osoittaman harras-
tuksen vuoksi ER - kuten hän-
tä nyt kutsutaan - on nyt lu-
kusten uusien tutkimusten ko-
hteena. Ne saattavat ennen pit-
kää johtaa vakituneiden hänen
toimintaansa ja aikaansa koske-
vien käsitysten muuttamiseen.

SATAVUOTISMUISTO

Osa tutkimuksesta liittyy
Eleanor Rooseveltin satavu-
tissyntymäpäivän viettoon 11.
lokakuuta. Etelä-Kaliforniasta
New Yorkin osavaltion pohjois-
osiin ER:n tutkijat ja ihailijat
kokoontuvat yliopistoihin tie-
teellisiin seminaareihin. Osa
vain muistellakseen päivän-
karia, vaan käynnistääkseen
myös tutkimushankkeen, jonka
on määrä valaista Eleanorin
vaikutusta miehensä politiik-
kaan ja hänen elämäntyötään.

Kun ottaa huomioon Eleanor
Rooseveltin mittavan elämä-
nyön niin kansallisissa mitta-
kaavassa kuin maailmanlaajui-
sestikin aina 1920-luvulta hänen
kuolemaansa 1962, hänen työ-
tään ja elämäntään on kirjoit-
ettu hämmästyttävän vähän, ar-
vioi Marjorie Lightman, joka
toimii historiallisien tutkimus-
laitoksen johtajana.

Rooseveltin elämäkertatie-
doissa mainitaan parikymmen-
tätä tutkimusta, joihin sisältyy
yksi laaja kaksiosainen elä-
mäkerta "Eleanor and Frank-
lin" ja "Eleanor: The Years
Alone", jotka on kirjoittanut
Joseph P. Lash, entinen lehti-
mies ja Rooseveltin perheen
ystävä. Hän sai Rooseveltin
perheen erikoisluvalla käyt-
tönsä aineistoa, johon muut
tutkijat eivät vielä tuolloin
päässeet käsiksi.

Feministitutkijoiden mieles-
tä eivät vain suljetut arkistot,
vaan myös yksinkertaisesti
sukupuoleen liittyvä syrjintä
saivat historioitsijat unohta-
maan Eleanorin vuoksi. Eräs
naistutkija kertoi miespuolisen
kollegan kysyneen häneltä, mik-
si hän oli valinnut niin "vähän
tärkeän" aiheen kuin Eleanorin.

Totta on tietysti, ettei ER
ollut presidentti, mutta kuten
hänen ihailijansa korostavat, E-
leanor Roosevelt teki enemmän
kuin kenties kukaan muu vähi-
osaisten oikeuksien puolesta

taisteillessaan. Miehensä presi-
denttikaudella vuodesta 1933
vuoteen 1945 ER oli nuoris-
juutalaisten, naisten ja rotu-
vähemmistöjen tärkein puole-
stajapuhuja.

Hän oli itsekin todellinen po-
liittinen vaikuttaja. Kun Frank-
lin D. Roosevelt 1945 kuoli ker-
rotaan Eleanorin sanoneen e-
räälle lehtimiehelle, että "ta-
rina on nyt lopussa", mutta itse
asiassa hän jatkoi aktiivista
työtään vielä 17 vuotta mm. de-
mokraattisessa puolueessa ja
Yhdistyneissä Kansakunnissa.
Sen ihmisoikeuksien toimikun-
nan puheenjohtajana hänellä oli
merkittävä rooli hahmotelta-
essa YK:n ihmisoikeuksien ju-
listusta.

OMANTUNNON HERÄTTÄJÄ

Feministitutkijat väittävät,
että vain he ovat vakavissaan
tutkineet naisten osuutta histo-
riassa. Perinteiset "yleisen"
historian tutkijat ovat yleensä
keskittyneet kuninkaiden ja
presidenttien, kenraalien ja
ammattiyhdistysjohtajien toi-
mintaan. Yhteiskunnalliset si-
suuntautuneet historioitsijat si-
tä vastoin ovat olleet kiinnos-
tuneita tavallisten ihmisten,
perinteisen historian ulkopuo-
lelle jääneistä työlläististä, vä-
hemmistöryhmistä ja naisista.

Monet ER:n elämästä tutkivat
historioitsijat pitävät työtään
näiden kahden historianhaaran
yhdistämisinä. ER ei ollut
mikään tavallinen nainen, mut-
ta hänen saavutuksensa, kuten
monien muidenkin naisten, olivat
luonteeltaan pikemminkin
yhteiskunnallisia kuin poliiti-
sisiä.

Hänen aikaansaannoksiaan ei
ninkään voi mitata lakeina ja
asetuksina kuin omantunnonky-
symyksiä, joita hän nosti e-
siin, sanoi eräs naistutkija.

"Kysymystä siitä kuinka nai-
silla ryhmänä on erilaisia po-
liittisia vaikutuksia ja erila-
ta valtaa kuin miehillä ei olisi
tutkittu vielä kymmenen vuotta
sitten", arveli eräs tunnettu
historioitsija.

Toisen amerikkalaisen his-
toriantutkijan mukaan edes-
sämme on nyt Rooseveltin ai-
kaa, New Delia, koskevien
perusteosten uudelleenarviointi
ja kenties koko 20. vuosi-
sadan amerikkalaisen politi-
tisen ja yhteiskunnallisen his-
torian uudelleen kirjoittami-
nen.

(Los Angeles Times)
Anne C. Roark

Lahjoituksia Raivaajalle!

TUKEMERAHASTO, NYT: \$7,752.45

HJALMAR ALKION MUISTOLLE

k. syyskuun 22 päivää, 1984

Me ystävät lahjoitamme Raivaajalle
Hjalmar Alkion muistolle:

Fanny Tönroos
Leimo Rantala
Fanny ja Hellen Hakala
Arne ja Laila Annelin

Irene Vilakari
Elma Kultti
Hilma Leppänen
Anni ja Arvi Harju

Yhteensä \$20.00

Kiitos lahjoittajille!

Suomen uutisia

KALEVI SORSAN VIRALLINEN PÄÄMINISTERIVIERAILU NL:ään

Pääministeri Kalevi Sorsa
lähti 24. syyskuuta junalla koh-
tai Moskovaa, jossa on viralli-
nen pääministerivierailu 13
vuoden jälkeen.

Sorsan isäntänä toimi Neuvostoliiton ministerineuvosto
eli hallitus pääministeri Niko-
lai Tihonovin johdolla. Viralli-
seen ohjelmaan kuuluvat myös
hallituksen väliset neuvottelut,
joissa käsitellään kahdenkes-
kisten poliittisten suhteiden ja
kansainvälisten kysymysten o-
hella erityisesti keskinäistä ta-
loudellisia suhteita ja niiden
edelleen kehittämistä.

Neuvostoliiton hallitus tar-
joaa Sorsan ja hänen yhti 20-
henkisen virallisen seurueensa
kunniaksi päivälliset, joilla pi-
detään vierailun viralliset pu-
heet. Sorsan ohjelmaan on va-
rattu myös aikaa presidentti
ja puoluejohtaja Konstantin
Tshernenkon tapaamiseen. Vi-
rallisesti sitä ei ole merkitty
ohjelmaan, ja tapaaminen riip-
puu neuvostojohtajan tervey-
dentilasta.

Pääministeri Sorsan vierai-
lu Neuvostoliittoon painottuu
selvästi taloudellisiin kysy-
myksiin. Moskovassa allekir-
joitetaan Suomen ja Neuvosto-
liiton välisen kaupan uusi vii-

sivutoinen runkosopimus, johon
nyt on otettu mukaan myös tuo-
tannollista yhteistyötä. Sitäkin
on harrastettu tähänkin asi-
ti, vaikka sitä ei nimenomaan
runkosopimuksissa ole mai-
nittu.

Myöskään pääministerin seu-
rueeseen kuuluva isokenkäisten
teollisuusmiesten joukko ei
ole matkalla tyhjän panttina,
sillä Moskovassa aiotaan so-
pia myös Viipurin selutetaan
rakentamisesta ja konesta-
misesta suomalaisvoimin. Tuo-
tehdashan on oikeastaan tähän
asti ollut kuin välirauhaseo-
pimuksen muistomerkki. Se on
näet jokseenkin siinä kunnos-
sa, mihin suomalaiset sen jät-
tivät peräytyessään silloisesta
Johanneksen pitäjältä.

Taloudellisen yhteistyön li-
säksi matkalla on tietenkin
myös poliittinen merkityksen-
sä. Suomen ja NL:n johtomie-
sten tapaamisesta on muodos-
tunut tapa, joka tosin pääri-
nisteritasolla ei ole toistunut
ntin säännöllisesti kuin val-
tionpäämiestästään. Tällä kor-
taa vierailun ajankohdan osu-
minen välirauhaseopimuksen
40-vuotispäivän tuntumana an-
taa tilaisuuden yhteisesti tar-
kastella, miten myönteisesti
maitten väliset suhteet ovat ke-
hittyneet.

EUROOPAN ENSIMMÄINEN NÄKÖPUHELIN SUOMESTA

Suomessa on kehitetty kuva-
puhelin, joka pystyy siirtämään
televiisioikuvaa tavallista puhe-
linlinjaa pitkin. Laitteisto on
valtion teknisen tutkimuslai-
toksen kehittämä ja se on laa-
tuaan ensimmäinen Euroopas-
sa.

Tekniikan lisensiaatti Pertti
Halosen mukaan mahdollis-
uudet laitteiston kaupalliseen
hyödyntämiseen ovat hyvät.

- Halukkaita valmistajia on
ollut ovelta Jonossa, sanoo Hal-
konen.

Laitetta on tarkoitus mark-
kinoida erityisesti Länsi-

Eurooppaan. Valmistavaa yri-
tystä valittaessa ovat ensi si-
jalla suomalaiset firmat.

Suomalaisen puhelimen en-
simmäinen versio esiteltiin vii-
me kesäkuussa. Nyt on en-
simmäisen version puutteet
saatu korjatuiksi. Vastaavia
puhelimia on olemassa
Yhdysvalloissa, mutta niiden
soveltaminen Eurooppalaisiin
tiedonsiirtoverkkoihin on vai-
keaa.

- Ainakaan tässä vaiheessa
emme pelkää vakavaa kilpai-
lua näköpuhelimelle mil-
tään taholta, toteaa Halonen.

SUOMEN KANSALLISOOPPERA ALOITTAÄ LÄHTÖLASKENNAN

Bulevardilla. Helsingin
kaupunginvaltuusto on hy-
väksynyt äänin 62-19 uuden
toimitalon asemakaavan ja
vuokrasopimuksen. Ajanmu-
kaisten tilojen rakennustyöt
alkavat sokeritehtaan tontilla
Töölönlahden rannalla pa-
rin vuoden sisällä. Viikkiläis-
näytäntöön päästään 1988,
viimeistään kuitenkin 1990.

Oopperatalon suunnittelus-
ta on ehditty järkeistää jo kil-
pailukin 1977. Parhaimmaksi
katsoin ehdotuksen "Scala-
puikon" pohjalta on laadittu
luonnokset tulevalle toimitalo-
varten. Oopperatalon rak-
entaminen on kallista puu-
haa. Rakennuskustannusten
arvelaan tällä hetkellä nou-

sevan yli 400 miljoonan mar-
kan.

Pulmaa on edelleen ooppera-
n käyttökustannuksista. Valtio
tulee ensi vuonna o-
sallistumaan niihin noin 50
miljoonalla markalla ja toi-
nen pääasiallinen rahottaja
Helsingin kaupunki noin 3 mil-
joonalla.

Tasaisemmasta jaosta on
viimeaikoina käyty neuvotte-
lujä. Valtio ja Helsinki ha-
luisivat mukaan myypäristä-
kaupungit Espoon, Vantaan ja
Kaunialaan. Nämä eivät ole
vielä olleet kovinkaan ihas-
tuneita ajatuksista, vaikka
oopperan kuluttajia niistäkin
löytyy.

SUOMI JA DDR PÄSSEET OSASOPIMUKSEEN

Suomi ja DDR ovat päässeet
osasopimukseen toisen maail-
mansodan ajoilta periytyvistä
korvauskysymyksistä. Sopi-
musjärjestely koskee ulkomi-
nisteriön mukaan Saksan de-
mokraattisen tasavallan valtion
hallintoa otetun suomalaisen
omaisuuden korvaamista. DDR
ei ole aiemmin tehnyt vastaa-
vaa sopimusta minkään muun
maan kanssa.

Neuvottelut on saatettu vir-
kamiestasolla päätökseen Hel-
singissä. Sopimus allekirjoit-
etaan Berliinissä lokakuun al-
lussa eli ennen DDR:n valtion-
päämiehen Erich Honeckerin
Suomenvierailua 16. - 19. lo-
kakuuta.

Suomen ja DDR:n välillä
on käyty korvausneuteluja vu-
odesta 1973. Syntynyt sopimus

koskee siis DDR:n valtion
hallintoa otetun omaisuuden
korvaamista, mutta varsinaisia
sotakorvauksia esimerkiksi
Lapin sodan tuhoista ei si-
hen sisälly.

Oletteko muistaneet
tehdi lahjoituksen
Raivaajan tukemiseksi?

SUOMI-SEURA r.y.

FINLAND SOCIETY · FINLAND · SAMFUNDET

**Amerikan
suomalainen!**

SUOMI-SEURA r.y:n tarkoituksena on yhteistyön ylläpitäminen Suomen ja ulkomailla asuvien suomalaisten sekä heidän jälkeläistensä välillä. Se on puoluepoliittisesti riippumaton kansalaisjärjestö, jolla on yli 85,000 jäsentä ympäri maailmaa. Perustettu v. 1927.

SUOMI-Seuran jäsenet saavat kotinsa seuran oman julkaisun SUOMEN SILLAN kuusi kertaa vuodessa. Lehdessä kerrotaan Suomen tapahtumista ja ulkosuomalaisten elämästä ja oloista. Lehdessä on artikkeleita suomeksi, englanniksi ja ruotsiksi. Yhteensä 48 sivua.

Muita palveluja: Sukulaisetsintä, kirjallisuus Suomesta postivapaasti, edulliset matkat Pohjois-Amerikasta Suomeen ja avustuksia ulkosuomalaisjärjestöille.

Jäsenmaksu on US \$5. Lisäksi voivat samassa taloudessa asuvat muut perheenjäsenet liittyä maksamalla \$1/henkilö.

Jos liittyy nyt, jäsenyytesi on voimassa vuoden 1985 loppuun saakka. Saat myös Suomen Sillan no. 5 ja 6/1984.

Täytä ohjeiden kuponki ja lähetä se sekä shekkiäsi (Finland Society'n nimellä) osoitteella:

**Finland Society,
P.O. Box 338, Millington, NJ 07946.**

Ulkosuomalaissterveisin, Suomi-Seura r.y.
Tauri Aaltio, toiminnajohtaja

Haluun liittyä Suomi-Seuraan:

Nimi: _____

Katu: _____

Kaupunki: _____

Osavaltio: _____

ZIP: _____

Oheisena: \$ _____

-RAI-

Vähän matkailua

Päätimme tänä vuonna ajella vähän ja katsella Yhdysvaltoja ja Kanadaa. Vanha Buick vietiin hyvälle suomalaiselle autokorjajalle pantin kuntoon, ja olimme valmiit matkalle. Ei se ajeleminen ole niin hauskaa kuin ennen, tiet ovat täynnä, ja aina pitää olla silmät auki. Jos matkalla pääsee 500 mailia päivittäin, se on hyvin tehty tässä iässä. Aloitimme Lake Worthistä pohjoiseen päin. Te, jotka kuljette pohjoisesta etelään hyvin tiedatte sen paikan nimeltä "South of the Border" siellä Carolinassa. Se on semmoinen Motelli, en ole ennen yöpynyt siinä mutta tällä kerralla päätimme koella. Hmeellistä, se on puhdas paikka, jota runnataan ihan kuin suurta bisnestä, siellä on valkoinen hintaistila, jos on Honeymoonilla, saa vaikka sellaisen ruuman jossa on peiliä katossa, ym, on seitsemän ravintolaa, monta kauppa, joista voi ostaa vaikka minkälaisia muistoesineitä. Yö meni hyvin ja taas matkaan. Vähän ennen Jersey Turnpikea otimme motellin, sillä en viitsinyt ajaa New Yorkin Bronxin läpi

Vihdoon pääsimme Cape Codille johon olimme menossa. Siellä vierailimme ja söimme Clamsia ja Lobsteria söimme Clamsia ja Lobsteria. Eihän kukaan voi käydä Cape Cod, Mass:ssa, ja olla syömättä niitä maukkaita herkkuja. Se on yksi nautinto elämässä, ja jos teilläkin on tilaisuus, niin käykää Cape Codilla ja nauttikaa.

Capella ollessamme kuulumme että valmoini serkku oli siellä sairaalassa. Ennen kuin ehdimme nähdä hän oli saanut Tuonelan kutsun. Niin taas oli mennyt hyvä kaveri. Oli päässyt sinne, jota Ameri-

rikan Intit kutsuvat "Happy Hunting Grounds", Vikingit "Valhalla" ja me suomenheimolaiset "Tuonela". Se kutsu tulee meille kaikille ei siinä kannata varrotta, se tulee kun on aika ja kun vaan elät rehellistä elämää ihmisten joukossa täällä maan päällä niin varmaan pääset sinne. Tuonelaan toisten Sankarien kanssa vietetään ikuisia elämiä. "Capita" nimimme Fitchburgiin, jossa vietimme vähän aikaa entisten tuttavien luona vierailien ja sieltä Canadaa kohti Vermontin läpi ajaen. Vermont on kaunis valtio paljon vihreää ja rauhallista. Siitten tuli näkää ja ruokapaikan löysimme, jonne oli noin viisi mailia ajaa, ruoka hyvää, siisti ravintola ja tarjolla myös hyvä. Jos taas pitäisi löytää sama paikka ei löytyisi. Ajateltiin ollaanko yötä US:n puolella vai Canadalla. Rajalla kysyttiin oliko mukana tavaraa jota aiomme jättää Canadaan. Ei muuta kuin dollareita ja niin saavutimme Montrealiin. Tiedä oli tungosta, sillä työläiset juuri olivat palaamassa koteihinsa. Totejoet ovat ranskan kielellä, osasin vähän sitä joten pärjäsimme. Ei muuta kuin pitää Buickin nokka länteen päin ja jalka kaasuun päällä. Tunnin kuluttua selvisimme oikealle tielle sekamelskasta ja tuli aika etsiä yöpaikkaa. Näimme Motellin merkin ja menimme sinne, mutta mitä näimme, se oli Tyttö-talo ja kun parempi puoli oli mukana, niin ei voi-

nut ajatella siihen jäädä. Löysimme myöhemmällä toisen paikan. Edempänä olisi ollut vaikka kuinka monta paikkaa valita mutta sitähan ei tiedä edeltä päin. Aamulla saimme lähteä väärät ohjeet ja ajoimme viitisen kymmenen mailin mutkan, mutta sattui kuitenkin hyvin, kun näimme kuuluisat Montrealin hihtomäet, ei niitä muuten olisi tullut mentyä katsomaan. Vilho doin olimme taas oikealla tiellä ja päivän päästä olimme kaikkien tunteissa Sudburyssä. Juuri ennen sinne pääsyä edessämme oli vain kalliota ja nehan ovat niitä suuria kaivosalueita, nikkelä, kuparia, rautaa, kultaa, hopeaa. Monet suomalaiset ovat ansainneet leipänsä niillä alueilla jakun katsoo kaupunkia, kotia ja kesämökkejä niin he ovat tehneet hyvin. Kaupungissa otimme motellin ja yhteyden tuttaviiin joita olimme tulleet katsomaan. Vietimme jonkun päivän heidän kesämökillä ja saana aina lämmin ja karhut pysyttelivät metsissä. Kävimme kaupungilla ostoksilla ja näimme uuden Science North" rakennuksen, jossa näytetään nykyaikaista tiedettä. Kävimme myös nikkelikaivoksessa. Kaikkialla maailmassa löytyy aina uutta nähtävää, siksi matkustaminen on jokaiselle hyvää. Näimme kuinka toiset elävät. Kotimatalla meni kolme yötä ja sujut hyvin - niin taas olimme Floridan lämpöisessä ja kesämatka oli jilleen tehty. Buick toimi kuin uusi ja mailleja tuli lähes 5,000. -Sulo

Raivaajan entinen päätoimittaja ja liikkeenhoitaja Saveli Syrjälä on portilaana Cape Codin sairaalassa, Hyannis, MA. Hänelle tehtiin suolistoleikkaus syyskuun 26 päivänä. Hänen vointinsa on hyvä, mutta kotiin pääsystä ei olla vielä päätetty.

Toivotamme pikaista parantumista - raivaajalaiset.

David Ruska, 93, Raivaajan monivuotinen lukija, on muuttanut Centervillen Hoitokotiin, Centerville, MA., oltuaan sitä ennen Cape Codin sairaalassa hoidettavana. -Samoin toivotamme Mr. Ruskalle parantumista täältä Raivaaja lehdestä!

Kansalliskirjailijan syntymästä 150 vuotta

Tänä vuonna on Suomessa suuren huomion kohteena kansalliskirjailija Aleksis Kivi, jonka syntymästä on kulunut 150 vuotta. Tätä merkkipäivää juhlietaan monin tavoin pitkin vuotta, suuri valtakunnallinen pääjuhla on Helsingissä Kiven syntymäpäivänä 10. lokakuuta.

Kiven syntymän merkkivuosi haijastuu monella eri tavalla vuoden 1984 suomalaisen kulttuuritarjontaan. Luvassa on uusia

sintapainoksia Kiven tuotannosta, teatterit ottavat huomioon juhavuoden syyskauten ohjelmistossaan.

Valtakunnallista Aleksis Kiven juhlaa vietetään Kiven syntymäpäivänä Helsingin yliopiston suuressa juhlasalissa. Juhlan järjestävät Suomalaisen kirjallisuuden seura, Suomen kirjallialiitto ja Aleksis Kiven seura.

Vuoden kulttuuriniemi on Aleksis Kivi. Hänen syntymästä tulee kuluneeksi 150 vuotta ja tapahtumia juhlietaan ympäri maata.

Suomen kirjailijat myös toivovat, että Kiven juhavuosi merkitsisi pitkäaikaisen unelman toteutumista. Suomi on nyt harvoja maita, joissa kirjailijoilla ei ole omaa tilaa ja nyt toivotaan, että tämä epäkohta poistettaisiin kansalliskirjailijan merkkivuonna ja että tämä talo nimitettäisiin Kiven mukaan.

Suomen televisiossa nähdään mm. kolmiosainen tv-ohjelma Aleksis Kivestä, nimosaa esittää Asko Sarkola. Sunniteilla on myös seminaari Kiven maailmasta, ja esim. Kirjallisuuden tukijain seura kerää vuosikirjaansa kirjoituksia ja tutkimuksia Kivestä.

Kiven omassa maisemassa Tuusulassa ja Nurmijärvellä järjestetään mm. opastettuja kiertoajeluja paikoissa, jotka olivat Kivelle läheisiä, ja joita lukijat tuntevat hänen kirjoistaan.

Kivi saa myös oman postimerkinnsä ja mitalin, jonka suunnittelee prof. Kauko Räsänen.

Sydämeni laulu

Tuonen lehto, öinen lehto, Siellä on hieno hietakehto, sinnepä lapseni saatan.

Siellä on lapsen lysti olla, Tuonen herran vainiolla kaitsia Tuonelan karjaa.

Onpa kullan lysti olla, kultahehdoss' kellahdella, kullella kehräjälintuu.

Siellä on lapsen lysti olla, illan tullen tuuditella, hөлmassa Tuonelan immen.

Tuonen viita, rauhan viita! Kaukana on vaino, riita, kaukana kavala maailma.

Lake Worth, Fla.

LEPOKOTIYHDISTYKSEN KUULUMISIA

Lepokotiyhdistyksen johtokunnan kuukausikokous oli 26. 9.-84 lepokodillamme. Useat johtokunnan jäsenet olivat jo saapuneet kesälomiltaan, moni heistä Suomesta ja pohjoisvaltioista.

Puheenjohtaja Arvo Katajisto avasi kokouksen, toivottaen kaikki tervetulleiksi.

Länsi-siiven katto oli tehty uudestaan, ja pitäisi olla nyt hyvä. -Kuten aikaisemmin on jo kirjoitettu, on lepokodillamme avattu erikoinen Kallein rahasto, sen laitoi alulle Kalle Nikula. Nyt tilille on jo kertynyt rahaa yli viisituhatta dollaria. Tili on varattu lepokodille.

dilla olevia varattomia varastoja, jotka eivät itse pysty täydellisesti maksamaan oloaan lepokodissa.

Leo Carlson selosti sääntökomitean työtä, ja esitti johtokunnalle pientä muutosta.

Lepokodin johtajamme Edward Harti on ollut talossamme jo neljä kuukautta, joten johtokunta päätti tehdä hänen kanssaan vuoden työsuhteen.

Lepokotiyhdistyksen vuosikokous on 27 p., lokakuuta 1984 Annan Majalla. Tiliraportit jaetaan ja kahvit juodaan kello 1. Kokous alkaa kello 2 ip. Kaikki jäsenet olette tervetulleita kokoukseen. Minna Vilen

Finlandia Foundation Palm Beach County, Fla.

Kesän sanotaan menneen ja syksyn tulleen, mutta täällä paikkakunnalla tulin huomauttaa suuria eroa vuodenaikojen välillä. Tällä paikkakunnalla on alkavasti palata takaisin kotiin ja seuratoimintamme alkaa virota uudelleen kesäisen levon jälkeen.

Finlandia Foundationilla oli kaunis viime sesongin päätätöjälä Vilho ja Mary Miettisen ihanteellisessa kodissa Hypoluxo Park'ssa Lantanassa, lauantaina, toukokuun 12 p., 1984. Lähtemättömäksi jäi mieliimme koristeellisesti katettu herkkupöytä, hyvä ohjelma ja Ahti Karjalaisen orkesterin sävelet. Tämän viehättävän juhlan jälkeen tlemme erkanivat. kenen kesäksi kauemmaksi, kenen taas jäädessä tänne kotiseudulle.

Vilho ja Mary Miettisen kodissa viettämistämme juhlasta tuli Vilholle viimeinen. Jo heinäkuun 1 päivänä saimme

kuulla, että Vilho oli saanut sairauskohtauksen ja joutunut sairaalaan. Sairaus ei ottanut parantukseen ja hänet toimitettiin 9 p:nä heinäkuuta sairauskotiin, jossa hän sunnuntai-15 päivä sai viimeisen levon.

Otamme kaikki syvästi osaa Mary miettisen raskaaseen suuruun ja toivomme hänen kestävänsä ne monet koettelemukset, jotka nyt niin odottamatta tulivat hänen harteilleen.

MAANANTAINA, lokakuun 1 päivänä pidämme Suomalaisen Lepokodin Pökelähuoneessa syys-sesongin alkajaisiksi ensimmäisen kokouksen, aloitetaan kahvitarjoilulla klo 6 ill. Kokous alkaa klo 7 ill. On paljon keskusteltavaa mm. tulevasta Suomil päivästä paikkakunnallamme. Toivomme runsaasta osanottoa kokoukseen. Ennustet ja uudet jäsenet sekä jäsensiksi aikovat sydämellisesti toivotamme tervetulleiksi. -Axel Aunio

Rakas mieheni ja isämme

OIVA L. TOFFERI

Syntynyt huhtikuun 23 p., 1904 Gloucester, MA.
Kuoli heinäkuun 9 p., 1984 Springfield, Vt.

Suurella kaipauksella muistellen;

IRJA
JAY TOFFERI
PENTTI ja GINGER TOFFERI
Siskot ja veljet perheineen.

Keskellä kesän kauneimman
Tuli luoksesi kutsu iähen
Jätit muiston niin rakkaan ja kalliin
On surumme suuri ja sanaton

Hautaus toimitettu heinäkuun 14 p., Ludlow, Vt.,

Sydämelliset kiitokset sukulaisille ja ystäville
kukista, korteista ja rahalahjoista.

IRJA TOFFERI

Edw. C. Halvorsen, Inc.

FUNERAL DIRECTORS

310-12 8th AVENUE BROOKLYN 20, N.Y.
In Continuous Service to the Community Since 1849

The Robert H

Auchmoody Funeral Homes

Main Street Fishkill, N.Y. Tel. 896-6166

TILLINGHAST - Hautaustoimisto

Danielson, Conn. Central Village
Tel. Prescott 4-3284 Tel. Logo LO 4-2847

FINNEXPRESS

FINNTASTIC GROUP FLIGHTS

FINNAIR SCHEDULED SERVICE

WEEKLY DEPARTURES - WEEKLY RETURNS

MINIMUM STAY 1 WEEK - MAXIMUM STAY 1 YEAR

LOWEST AVAILABLE AIRFARES FROM

NEW YORK \$495 • SEATTLE \$595

LOS ANGELES \$695 • MONTREAL *

*AIRFARES AND RULES AVAILABLE UPON REQUEST

CHILDREN 50% - INFANTS 10%

MONEY- SAVING TAX-FREE CONNECTIONS FROM

ALL OTHER AIRPORTS IN NORTH AMERICA

SEATS ARE LIMITED - RESERVE YOURS EARLY

FOR RESERVATIONS CONTACT:

TRAVEL

SERVICE

40 East 49th Street New York, N.Y. 10017

Telephones:

212 832-8989

800 223-0567

DANIELSON OIL CO.

ATLANTIC Polttoöljy
Recapping

Commerce Ave.
DANIELSON CONN.

IMATRA SEURA

740-40 St. Brooklyn, N.Y. 11232
Puhelin 212-438-9426
Mauno Laurila, puh. joht.
SAUNA TILAUKSESTA!
PÄIVÄLLISET
joka sunnuntai klo 2 ip.

THE FINLANDIA FOUNDATION
Metropolitan Chapter, Inc.

Meetings every 2nd Friday of the
month, from Oct. through May

593 Park Ave. at 64th St. N.Y.C.
P.O. Box 2590
GRAND CENTRAL STATION
New York, N.Y. 10017

Suomalainen
Paikanvälitystoimisto

HILDA KOTILA ja
VIRGINIA KOTILA MUEHLBERG
HYVÄ PAIKKOJA SAATAVANA
Soittoa 288-5662 area code (212)
tai kirjoittakaa osoitteella:

Finnish Employment Agency, Inc.
206 East 85th St.
New York, N.Y. 10028

FLY SAS TO FINLAND

Enjoy wide body comfort from our five gateway cities—
New York, Chicago, Los Angeles, Seattle and Anchorage.
Make convenient connections throughout Scandinavia
to the principal cities in Finland.

Ask your Travel Agent about Scandinavian Airlines convenient schedules, low air fares and traditional hospitality and service.

SAS

Muistatko Niskavuorelaiset?

Hella Wuolijoen näytelmä-sarja, jossa kerrottiin Hämeen-sä sijaitsevan Niskavuoren suvusta ja ilmestyi 1930-luvulla, on ollut siitä lähtien meidän jatkuvasti jonkun suomalaisen teatterin ohjelmistossa. Täällä amerikkalaisilla näytännöllä niitä esitettiin myöskin monena vuonna.

"Niskavuoren Naiset" filmattiin myös silloin ja niin mekin sen näimme Talston talolla, pienellä valkokangalla ja usein huonolla äänityksellä. Mutta tädestä se meni. Naurettiin Telefoni Santran juoruille, elettiin mukana Aar-nen ja Iinan rakkauskohtaukset sekä kynelehtimisiä, to-deten, miten vanha emäntä saoi näytelmän lopussa pojalleen "älä sitten tule minun haudalleni-kaan....vaan tule sittenkin..." Vai kuinka se replikki kuului?

Nyt on Suomessa jälleen työn alla uusi filmiversio, jonka oh-jaa Matti Kassila ja joka pe-rustuu niin Niskavuoren Nai-set kuin Niskavuoren Nais- näytelmiin. Kuitenkin puolivuosi-sadan aikana ovat Hämeen näkymät muuttuneet niin pal-jon, että piti tarkistaa yli tu-hat maatilaa ennakoin löytyi sopiva Niskavuori, ja se oli Pietilän tila Yläjärvenellä.

Emännän vuonna 1927 istu-tama puutarha mainittiin lei-kata maan tasalle ja talo aiot-tiin maalata, mutta tästä ei antanut lupaa. Kylälaisten 80 lehmää eivät myöskään olleet tottuneet kulkemaan perä-käin niin kuin ennen vanhaan. Nykyäänhan ne seisovat na-vetoissa kesät talvet. Kahden-kymmenen ihmisen ketjulla ne käännettiin oikealle tielle, mut-ta Iinan sisääntulo, jossa hän saa juuri tästä suuresta leh-mälämaasta käytyksen talon varaudesta.... se melnäsime-nä pilalle kun hän joutuikin lauman keskelle, lehmien loik-keissa sinne tänne.

Myöskään viljapelolla ei kypsynyt aikataulun mukaisesti ja siksi kahden hehtaarin alu-eella maalattiin vilja keltaisek-si, jotta voitiin filmata sadon korjutta.

Ensi-ilta Suomessa pitäisi olla joulukuussa. Nyt on kyl-lä niin ikävästi, että me tääl-lä USA:ssa emme sitä filmiä tule näkemään. -Ei! sattuisi niin kivasti, että se esitettäi-sin seuraavilla Finn Festi-il-lä Hancockissa ensi kesänä. Kyllä ne Niskavuorelaiset niin rakkaista olivat amerikkasuoma-laisille, että passaisi asiaa ajatella.

Roy Helander

Ensimmäinen yllätyksiä

Aikainen lumentulo Killington, Vt:ssä ei suuttanut kuvan hiihtäjiä, vaan he käyttivät tilaisuutta hyväkseen ja ottivat hiihtokampeet komeroista ja lähtivät mäkkiä laskettelemaan. Yli 10 tuuman lumikinos peitti Rutlandin ympäristön vuoren rinteet tiistai- aamun vastaisena yönä.

Liian vahvoja sanomia aivoista

Taipumus maanis-depres-siivisiin voimakkaisiin mie-lentilan allahteluihin saattaa johtaa perinnöllisestä yliherk-kyydestä eräälle aivoissa esi-sintyville aineelle, toteaa yh-dysvaltalainen tutkijaryhmä.

Tohtori Elliot Gershoniin johta-ma ryhmä havaitsi, että kah-den maanis-depressiivisten mielenhäiriöiden eri asteista kärsivän suvun jäsenen ihosor-tu otettiin normaaliin verrat-tuna paljon herkemmin vastaan asetyyliholiini-nimistä yhdis-tettä.

Asetyyliholiini on yksi ihmismurmuissa esiintyvistä aineista, jotka välittävät aivois-ta lähteviä viestejä.

Perinnöllisyys ei yksin sel-litä mielen sairauksia. Tutki-muspäällikkö Frederick Good-win korosti, että merkittävää osaa lähes kaikkien mielisai-rauksien puhkeamisessa esi-tävät henkinen ja fyysinen stressi.

Hän kuului Covenant Evan-gelical Lutheran kirkkoon, sen kuuroon ja naistenliittoon. Kaipaamaan jäi useita sisar-rukenlapsia sekä serkkuja. Hautaustoimista huolehti Smith Hautaustoimisto, Gard-nerissa ja hautausmaahan tapahtui Wilwood hautausmaahan.

Hän oli syntynyt Hkaskal-mella Suomessa heinäkuun 19, 1915 Heikki ja Elma (Tyrvalinen) Ylösen tyttärenä. Hän vietti lapsuusvuotensa Gardnerissa ja graduerausi Gardnerin Kor-keakoulusta. Hän sai myös päästötodistuksen Suomi Col-legesta, Hancock, Mich.

Vainaja työskenteli 24 vuo-den ajan American Airlines yhtiön palveluksessa ennen-kun jäi eläkkeelle 1980. Hän asui useiden vuosien ajan Man-chester, Conn., mutta palasi eläkkeelle jäädessään Gardne-riin.

Huomio floridalaisel!

PAUL ENSIO RANTA

Syntynyt maalisk. 20 p., 1917 Tampereella
Kuoli lokakuun 9 p., 1981 Chelmsfordissa, MA

Me muistamme katseesi kirkkahan
Me muistamme hymysi hyvän
Jätit meille sä muiston niin valoisan
Nun kauniin, rakkaan ja syvän

Kaivaten;

Vieni Ranta
Barbara Pomerov
ja lapset Kristin ja Sean

Kuolleita

WORCESTER, MA. - Aino A. (Santana) Lahti, 89, 26 Harvard St. kuoli tiistaina, syyskuun 25, 1984 Lutherin kirkonkirkossa. Hänen miehensä Herman Lahti kuoli 1968.

Vainaja oli syntynyt Turussa Suomessa John ja Ina Santa-sen tyttärenä ja asui Worces-terissa useiden vuosien ajan.

Kaipaamaan jäivät tytär, Vel-ma F. Bolduc, Lunenburg; sis-ko Ali Lahtinen, Suomi; kaksi lastanlasta, Robert Bolduc, Worcester ja Karen Roderick, Lunenburg; ja neljä lastenlasta.

Hautajaisista huolehti Nord-gren Memorial Hautaustoimis-to Worcesterissa ja pastori Do-nald E. Koponen suoritti siun-nauksen.

Hautausmaahan tapahtui New Swedis hautausmaahan.

GARDNER, MA. - Sarah S. Ylönen, 69, Ridgewood Lane, kuoli maanantaina, syyskuun 24, 1984 Henry Heywood Memorial sairaalassa.

Hän kuului Covenant Evan-gelical Lutheran kirkkoon, sen kuuroon ja naistenliittoon.

Kaipaamaan jäi useita sisar-rukenlapsia sekä serkkuja. Hautaustoimista huolehti Smith Hautaustoimisto, Gard-nerissa ja hautausmaahan tapahtui Wilwood hautausmaahan.

Hän oli syntynyt Hkaskal-mella Suomessa heinäkuun 19, 1915 Heikki ja Elma (Tyrvalinen) Ylösen tyttärenä. Hän vietti lapsuusvuotensa Gardnerissa ja graduerausi Gardnerin Kor-keakoulusta. Hän sai myös päästötodistuksen Suomi Col-legesta, Hancock, Mich.

Vainaja työskenteli 24 vuo-den ajan American Airlines yhtiön palveluksessa ennen-kun jäi eläkkeelle 1980. Hän asui useiden vuosien ajan Man-chester, Conn., mutta palasi eläkkeelle jäädessään Gardne-riin.

Huomio floridalaisel!

Raivaajan paikalliset asiamiehet ovat tehneet monien vuosien ajan paljon työtä Raivaajan hyväksi. He ovat jo kuitenkin ikääntyneet ja työ on käynyt heille raskaaksi. Raivaaja tar-vitsee kipeästi asiamiehiä, joiden tehtävänä olisi hoitaa Flori-dan ilmoitukset ja tilaukset. Kiinnostuneita henkilöitä pyydetään kirjoittamaan toimituk-seemme osoitteella:

Raivaaja Publishing Co
P.O. Box 600
Fitchburg, MA 01420

knollwood groves

Hedelmäpakkauksia - Kauniita hedelmäkoreja
Tilauksia toimitetaan pyydettyä 10 eri laatua olevia sitru-hedelmia
Lohjotavarakappia, jossa yli 1000 valikoima
Junamatoja oppelisiintarhaan

Avoimna 7 päivää viikossa:
Maanant. lauant. klo 9 op. - 5:30 ip. Sunnuntaisin klo 11 - 5 ip.
8053 Lawrence Road
Yksi maili etelään Hypoluxon tieltä
Boynton Beach, Florida 33436 - Puh. 734-4800

AMERICAN FINNISH TOURIST CLUB

301 Central Blvd. Lantana, Fla
Joka sunnuntai ohjelmalta tai konsertti ja tanssia
lopuksi.
Joka lauantai koko illan tanssit eri seurojen jär-jestämänä.
Ilmastoitu haali, nyvä musiikki, iloinen ystävien se-
ra! Torstaina ja sunnuntaina klo 12 haali avoinna
pelejä ja seurustelua varten. Ravintola avoinna ohjelma-
ja tanssi-iltoina. Tarjotaan kahvia, voileipiä, riisipuu-
roa hedelmäkeiton kera ym.

Tervetuloa Turistiklubille!

MYYTÄVÄNÄ
Osakehuoneistoja uudessa talossa sekä kolmen perheen talo.
Jokaisessa huoneistossa autotalli erikseen, 2 makuu-huonetta, kylpyhuone, olohuone. Pyykkikomero. Erikoisen kauniis keittiö hyvät koneet.
Hyvällä rauhallisella alueella 3 kadunväliä L.W. keskustaan ja 2 kadunväliä L.W. järveen.
Suoraan omistajalta:
PUH. (305) 588-6461

ARVO PAANANEN
Funeral Director
131 SOUTH LAKESIDE DR.
LAKE WORTH FLORIDA
Puhelin 582-6633

Kulta- ja kelloseppä MATTI KOMONEN
Kaikki työ tehty
1595 LUCERNE AVE. LAKE WORTH, FLA. 33460
Puh. 585-1084

Newton-Bartlett HAUTAUSTOIMISTO
Tel. 836-2113
42 Main St., Newport, N.H.

ACE HARDWARE
1212 LANTANA RD.
Lantana, Florida 33460
"We stock sauna heaters"
Puh. 585-0247

Lake Worth Banking Center
114 North J Street
Lake Worth, Florida
(305) 586-4600

Southeast Bank
MEMBER FDIC

FOR SALE
Metal Shelving, Shop Crane, Hydraulic Pallet Truck, Fork Trucks, Aluminum Staging, (60 ton) Shop Press, Band saw, Large Tumbler.
TEL. 603-382-5671

Amerikan Uutiset Floridaan

NEW YORK MILLS, Minne-sotassa 52 vuotta ilmestynyt suomenkielinen sanomalehti Amerikan Uutiset on muutta-nut Floridaan. Lehden julkai-supaikka on lokakuun alusta alkaen Lantana Florida.

Topi Halonen oli lehden pää-toimittaja vuodesta 1929 lähtien. Hän ei muuta Floridaan, mut-ta pysyy yhä lehden toimitus-kunnassa ja kirjoittaa edelleen Topin Tornin nimellä kulkevaa pakinapalstaansa.

Uudeksi päätoimittajaksi saapui Suomesta Helsingistä Paavo Piironen. Toivotamme lehdelle kaikkea hyvää uusia tiloissa ja uuden päätoimit-tajan käsissä!

Elinkautinen vain 51 kk.

WASHINGTON - Tutkimus-ten mukaan puolet niistä henki-löistä, jotka on tuomittu elin-kautiseen vankeuteen, vapau-tetaan kärsittyään vain 51 kuukautta tai sitä lyhyemmän vankeusajan.

Tutkimustulokset osoittavat myös, että kaksi kolmasosaa on telkien takana korkeintaan 7 vuotta. Noin 40,000 vankia 101,943 vapautetusta oli ollut vankeudessa 12 kuukautta tai vähemmän. Ainoastaan 1 pro-sentti oli vankilassa 10 vuotta pidemmän ajanjakson.

REAGANIN KESKI-ÄIDÄN POLITIIKKAA KRITISOITU

Jakso sivulta 1
mielipidetutkimus osoitti jäl-leen laskusuuntaa.

Mielipidetutkimus suoritetiin puhelimitse syysk. 21 - 25 päivien välisenä aikana. Tul-lokset osoittivat seuraavaa:

- 78 prosenttia mielestä vii-meisin pommitus oli vakava takaisku Yhdysvalloille.

- 73 prosenttia sanoi Liba-nonissa surmansa saaneiden sekä sotilaiden että siviilien-kiilojen kuolleen aivan turhaan otettaessa huomioon, mitä siel-lä on saavutettu.

- 63 prosenttia piti Reaganin Libanonin politiikkaa epäonnis-tuneena.

FINNISH CULTURAL CTR. KATSOO TULEVAISUUTEEN

Jatkos sivulta 1
sa hyväksi, ilman vapaaehtois-ta työvoimaa se ei olisi voinut kasvaa nykyiseen muotoonsa. Hän kuitenkin halusi muistut-taa siitä, että suomalaisen kult-tuurin säilyttämisen ja ylläpitö ei ole minkäänarvoista, el-lemme ymmärrä sen tärkeitä.

Meillä tulisi olla tarkat pää-määrät pyrkimyksistämme. Tähän asti keskus on kyennyt toimimaan täysin vapaaehtoisin työvoimin ja varoin, mutta eh-käpä edessämme on aika, jol-loin on tarpeen palkata joku hoitamaan keskuksia. "Meidän tulisi kysyä, mihin menemme täältä?" Hammond kysyi pu-heensa lopuksi.

Kysymys on ajankohtainen. Miten jatkamme ja ennenkaik-kea, miten voimme saada uusia ihmisiä kiinnostumaan kes-kuksen toiminnasta.

Sanomalehti - aina tapahtumien tasalla.

MOODY'S DINER and CABINS
Erikoisia päivällisiä.
Curb-palvelus
KOTTELOISET LEIVOKSET
WALDOBORO, MAINE

FOR SALE
Metal Shelving, Shop Crane, Hydraulic Pallet Truck, Fork Trucks, Aluminum Staging, (60 ton) Shop Press, Band saw, Large Tumbler.
TEL. 603-382-5671

NIPPA SAUNANKIUKAITA
Lautavalmiista sitten 1930 Saunankiukaita, Nippa Supre-me huoneenlämmittäjiä, Nip-pa Energy-Maid keskuslämmi-tys laitteita, Nippa Wildfire Campstoves ja saunan tarpeita Nopea toimitus. Bruce Mfg. Inc. P.O. Box 213, Bruce Crossing, MI 49912 (906)827-3906 Jälleen myyjä halutaan

TORIN POIKKI

Around the Market

Onkn sinulla paheita? Do you have any bad habits?

Here is this week's installment of Around the Market. The question was asked by the Helsinki Sosialidemokraat-ti reporter of chance passerbys in Helsinki. We invite your opinion, too. Next week's question is: Viisastuoko ihminen vanhetessaan? (or in English: Does one get wiser as one gets older?) Send in your reply to Around the Market editor, P.O. Box 600, Fitchburg, MA 01420. (A camera-ready picture would be appreciated).

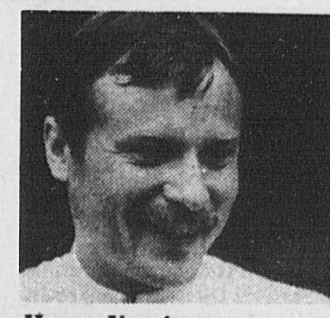
This week's question: Onko sinulla paheita? (Do you have any bad habits?)

Johnny Liebkind

-Minulla on taipumus olla kuulematta toisten ihmisten pu-heita, kunnes siitä huomautetaan kolmannen kerran. Itseäni tämä ei juuri häiritse, ilmeisesti e-nemmän muita.

I have a tendency to not listen when others speak un-till it has been brought to my attention three times. The ha-bit doesn't exactly bother me, it bothers others.

Hannu Vuorinen

-Onnistun suuttuttamaan vai-moni aika tehokkaasti. Haluai-sin päästä tästä tavasta eroon, vaimosta en.

I seem to succeed getting my wife annoyed. I want to get rid of this habit - not my wife.

Seija Teike

-Poltan tupakkaa ja olen kil-vas, suutun helposti. Paheista on vaikea päästä eroon enää vanhoilla päivillä.

I smoke and I am hot-hea-ded. I get mad very easily. It's difficult to get rid of bad habits when you're older.

Eelis Aikio

-Olen horoskoopiltani Nelt-syt ja meidän väitetään olevan pikkutarkkoja. Vaadin ehkä it-seltäni ja muilta aivan turhan-päiväisiä asioita. Aina siihen palaa, vaikka kuinka yrittäisi välttää.

I am a Virgo (astrology) and we are said to be ab-sorbed by detail. I demand of myself and others useless and needless details. I always find myself doing it no matter how I try to shake the habit.

Pekka Kivistö

-En käytä ollenkaan alkoh-o-lia - onko se pahe? Paheeni ei ole aiheuttanut suurempia ongelmia.

I don't touch alcohol. Is that bad? My bad habit has not caused any bigger problems.

huolehti tunnettu musiikkimes Roy Helander Maynardista. Roy puhui ja esitti suomalaisia kan-sanmusiikkia ja kaikilla oli ti-laisuus laulaa näitä lauluja sekä suomeksi että englanniksi.

Professional Help
ENGINEERING POSITIONS JUNIOR CIVIL ENGINEER
The Massachusetts Department of Public Works is seeking quali-fied candidates for engineering positions throughout the Common-wealth. The Department is rebuilding its professional capability to construct and maintain the commonwealth's highway system and thus represents an excellent opportunity for advancement in a professional engineering career. All applicants must hold a Bachelor of Science degree in an appropriate engineering disci-pline (Civil, Chemical, Electrical, Environmental) and must have passed the EIT exam by the end of the first year of employ-ment to attain permanent civil service status. The Department offers a starting salary of \$20,965 increasing to \$22,435 by June 30, 1985. Additional benefits include:
--State retirement system
--Health and Life Insurance
--Excellent promotional opportunities
--Permanent Civil Service tenure after a one year probatio-nary period.
Interested candidates should submit resumes and qualifications to:
Director of Personnel
Massachusetts Department of Public Works
10 Park Plaza
Boston, Mass. 02116-3973
The Commonwealth of Massachusetts is an equal opportunity em-ployer and does not discriminate on the basis of race, creed or color. The Department is especially interested in attracting qua-lified minorities for these positions.
Boston, Massachusetts
September 15, 1984

The Finnish-American

RAIVA AJA

Search for Missing Finnish American Newspapers Launched

At a meeting of the United Fund for Finnish American Archives in Fitchburg, Massachusetts during FinnFest USA '84 Professor A. William Hoglund appealed to an audience of over 100 to begin a search for missing issues of Finnish American newspapers which may be stored in attics, basements or libraries across the country. A total of 109 Finnish American newspapers have been published, 81 short run (those lasting 10 years or less) and 28 which lasted 10 to as many as 80 years (some are still being published).

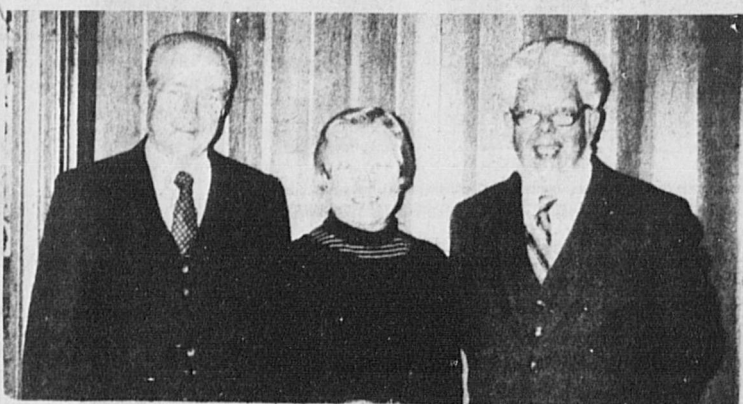
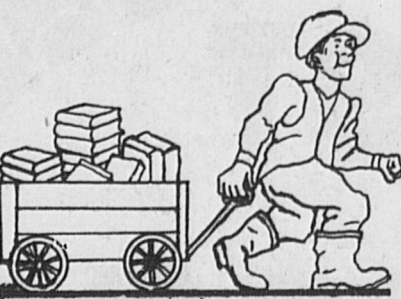
The newspaper search is a result of the United Fund for Finnish American Archives project which was announced in 1983 to raise funds for the two major Finnish American archives in the country: the Immigration History Research Center at the University of Minnesota, St. Paul, and Suomi College in Hancock, Michigan to finance the microfilming of newspapers for heritage preservation. In June of this year, \$25,775 was equally distributed between these two archives to proceed with the work.

To get the microfilming program underway, a 200-page survey to determine the general extent of the newspaper and microfilm holdings of Finnish American newspapers owned by libraries and archives in the United States and Finland has just been completed by Hoglund. The survey lists the Finnish American newspapers by state with their places of publication and notes the dates of the ma-

jor gaps in newspaper holdings.

Among the more widely read Finnish American newspapers with issues missing for years listed are: American Suomalainen (Fitchburg) 1925-30; Eteenpäin (published in Worcester, New York and Yonkers) 1921, 1930, 1937, 1939-45, 1947, 1949; Työmies (known first as Amerikan Suomalainen Työmies), 1903-09; Amerikan Uutiset (published in Minneapolis, 1893; in Calumet 1903-14), 1893-98 and 1907-14; Siirtolainen (published in Astoria, Superior, Brooklyn, Kaleva, Duluth), 1915-26; Päivälehti (published till 1914 in Calumet and since 1914, Duluth), 1901-07; Uusi Kotimaa (published in Astoria, Minneapolis and New York Mills), 1897-1917.

Individuals, historical societies, Finnish organizations, churches, local libraries, anyone who possesses or knows of old Finnish American newspapers, should write to Professor A. William Hoglund, Department of History, University of Connecticut, Storrs, CT 06268, indicating the dates and condition of the newspapers. Even a single issue is important. It may be the one missing issue of a newspaper run.

Finnish Cultural Center 20 years

The Finnish Cultural Center of Fitchburg State College celebrated its 20th anniversary with a dinner and program September 27 at the Westminster Country Club.

Pictured, left to right, are James J. Hammond, former president of Fitchburg State and founder of the Cultural Center; Sirkka Hoglund, president of the Center; and Roy Helander, of Maynard, Mass., who entertained with a discussion of Finnish folk songs.

In his remarks after dinner, Hammond urged the Center to set goals and to continue to expand the work begun in 1964.

"Talking about preserving Finnish heritage is an empty goal if we don't understand what we are trying to preserve," he observed.

KESKUSTASSA SIJAITSEVA

FRANK H. MILES COMPANY
1158 MAIN ST. HOLDEN MA
Hautausmaailma vuodesta 1896

MAY FUNERAL SERVICE

HAUTAUSTOIMISTO
WINSLOW F. MAY, johtaja
Palvelusta Norwoodille ja ympäristölle
85 Nichols St., Norwood, Mass.
Puhelin 762-1509

Divorce might keep Soukka family together

LINKÖPING, Sweden - All Matti Soukka wants is to live in his native Sweden with his five children - and their mothers.

But he might have to divorce one of his wives so they can all live together.

In an unprecedented ruling, the National Immigration Board granted residence permits

Huhtala Oil Company

East Templeton
Puh. 632-1221

Perustettu 1945

Uudet asiakkaat tervetulleita
Yli 35 vuotta ammattitaitoisia palveluita.

October 10 marks the 150th anniversary of the birth of Aleksis Kivi, Finland's national writer.

Kivi is recognized by as many as the greatest author in the history of Finnish literature. His novel "Seitsemän veljestä" (Seven Brothers) was the first novel in the Finnish language. The 1869 premiere of his drama "Lea" is regarded as the birthdate of Finnish theater.

Despite the great praise and acclaim that Kivi's works receive today, it hasn't always been that way. Like many original artists, Kivi was not appreciated in his lifetime. Indeed, his life reads almost like one of his tragic plays.

The son of a village tailor, Kivi was born in 1834 in Palojoki, the parish of Nurmijärvi, about 20 miles north of Helsinki. With the hope of making him a gentleman, his parents sent him to school in Helsinki when he was twelve.

He literally went hungry during his studies--his health was probably permanently injured then--and he dropped out of secondary school. However, by studying on his own, he was able to pass the university entrance exam in 1857.

He followed his own interests rather than the prescribed courses. He read widely, contemporary Finnish authors like J. L. Runeberg, S. Topelius, and F. Cygnaeus, as well as the classics (in Swedish translation), Shakespeare, Cervantes, Dante, Homer. He never graduated.

What was more important to Kivi than studying, graduating, finding a job, and settling down to a "normal life" was his writing. He had in inner compulsion to write.

And write he did. In the ten years between 1860 and 1870 Kivi wrote almost all his works--three five-act tragedies, two long comedies, five short

Aleksis Kivi

Statue of Aleksis Kivi by Wäinö Aaltonen (1939) in Helsinki's Railway Station Square. (Photo: Markku Mattila)

plays, five others either lost or not completed, approximately thirty poems, and a novel.

All this work didn't bring Kivi very much. Sure, it brought him some recognition. In 1865 he received the government's Literary Prize for his comedy "Nummisuutarit" (The Cobblers on the Heath) and, as mentioned above, his play "Lea" was performed in 1869.

But the market for a Finnish language writer was very small in those days (remember the language of the literate in Finland was Swedish at that time) and the financial return was even smaller.

Kivi was always in need of money and his existence was dependant largely on charity. He often had to borrow money from friends. The little he earned with his writings went to pay his debts. Or, perhaps, buy some alcohol, to which he often turned as an escape from life's difficulties.

It is said that Kivi worked on his novel "Seitsemän veljestä"

(Seven Brothers) for over seven years. It was published in 1870.

This book immediately aroused the wrath of Finland's literary establishment. August Ahqvist, professor of Finnish language and literature at the University of Helsinki, criticized it and Kivi bitterly. He charged that the book was immoral, brutal, coarse, formless, a shame to Finnish literature, and a nasty caricature of Finnish people.

To a mind already wracked by poverty and drinking, this rejection of "Seitsemän veljestä" proved a final straw. At the end of 1870 the first symptoms of Kivi's mental collapse appeared and he died insane on Dec. 31, 1872, at the age of 38.

The people of Finland have in the century since Kivi's death proved Ahqvist wrong. "Seitsemän veljestä" is one of the best loved and most read novels in the history of Finnish literature.

Song of my heart

By Aleksis Kivi

"Grove of Tuoni, grove of night!
There thy bed of sand is light,
Thither my baby I lead.

Mirth and joy each long hour
yields
In the Prince of Tuoni's fields
Tending the Tuonela cattle.

Mirth and joy my babe will know,
Lulled to sleep at evening glow
By the pale Tuonela maiden.

Surely joy the hours will hold,
Lying in thy cot of gold,
Hearing the nightjar singing.

Grove of Tuoni, grove of peace!
There all strife and passion
cease.
Distant the treacherous world."

Translation of the poem "Sydämeni laulu" which appears on the new Kivi commemorative stamp.
(translated by Alex Matson)

The General Directorate of Posts and Telecommunications of Finland will issue this commemorative stamp on Oct. 10 in honor of the 150th anniversary of the birth of Aleksis Kivi.

Finnish Trivia 17

If you answer five out of five correctly, you are a genius. Four of five makes you a wizard, three out of five is so-so. We suggest you pay attention to the Finnish-American Raivaaja if your score is less than 3 out of five. Ready?

1. We are sure you know the answer to this one. What is the derivation of the word "Suomi"?

2. Is there freedom of religion in Finland?

3. The Finnish Evangelical Lutheran Church is a state church. Does that mean that the Finnish Parliament can modify existing church laws?

4. What are the so-called "mixed matters" in Finland?

5. What is meant by "Finland's Literary Continuation War"?

R. W. BICKFORD
INSURANCE AGENCY INC.
4 Central Street Ashburnham, MA
01430
Telephone 827-5909

Support your newspaper!
Subscribe today!

LYDON & HAASE CO.
209 Fulton Street, Norwood, Mass. 02062 769-0719
KAIKENLAISIA PUTKITOITA JA LÄMMITYSLAITTEITA
Kylpyhuoneita ja keittotiloja uudistetaan. - Talouskoneita, Amana jääkaappeja ja pakastimia. Kitchenaid astianpesukoneita.

NORDGREN
HAUTAUSTOIMISTO
300 Lincoln Street, Worcester, Mass.
Puhelin 852-2161
ARTHUR R. NORDGREN

KALENTERI

MASSACHUSETTS

Oct. 5--Knights of Kaleva monthly meeting, 7:30 p.m., Degree work, refreshments served. Kaleva Koti, 107 Mechanic St., Fitchburg.

Oct. 6--Dance at Saima Park, Fitchburg, 8 p.m. Music by the Hi-Lites.

Oct. 9--Finnish Golden Age Club meeting, 2 p.m., Elm St. Congregational Church, 264 Elm St., Fitchburg.

Oct. 10--Finnish American Club of Saima monthly meeting, 7:30 p.m. Program: "An Evening of Song" with George and Ethel Anttonen accompanied by Waino Berkio. Saima Park, Fitchburg.

Oct. 13--Dance at Saima Park, Fitchburg, 8 p.m. Music by Finn Sound.

MICHIGAN

Oct. 6--Rummage Sale, 9 a.m. to 3 p.m., Finnish Center, Farmington Hills.

Oct. 7--Swedish Heritage Smorgasbord, Finnish Center, Farmington Hills.

Oct. 10--Scandinavian Symphony Women's Organization Annual Bazaar, 10 a.m. - 3 p.m., Finnish Center, Farmington Hills.

Oct. 14--FCA Brunch, 11:30 a.m. to 1:30 p.m., Finnish Center, Farmington Hills.

NEW YORK CITY

Oct.-Nov. 27--Exhibition "Alvar Aalto: Furniture and Glass," The Museum of Modern Art, 11 West 53 St.

Oct. 13--Kaija Saarikettu, violin, Matti Raekallio, piano 2 p.m. at Carnegie Recital Hall, 154 West 57th St.

Oct. 27--Martti Talvela, bass, with the Montreal Symphony, Carnegie Hall, 57th Street & 7th Avenue.

PENNSYLVANIA

Sept.-Nov.--"Finns and Swedes in Colonial Maryland: An Exhibit," Swedish Museum, 1900 Pattison Ave., Philadelphia.

Finnish Trivia 16

Answers

By Reino Hannula

1. Finland is often called the "daughter of the sea". What does that mean?

Finland is rising from the sea! It's called "land uplift." The rate of the uplift is 1 meter every century. The Bishop of Turku, Eerik Sorolainen, had noticed the evidence in 1621. He preached a sermon in which he said:

"In many places the water level has fallen so that rocks and boulders, which were under water and which nobody knew of, are now visible and stand high above the water. Where earlier there was water, there are now meadows and sands. Where earlier there were rapids, there is now dry land. New rapids have appeared where there were none before. All this proves that the last day is near."

Zacharias Topelius, nineteenth century Finnish poet, described the result of the phenomenon as "a new province which every generation appears out of the sea and which, every century, gives Finland a new principality." This land emergence led Topelius to call Finland "the daughter of the sea."

Recall that in the Kalevala, Finland is the creation of the Water Mother! For more information about this land emergence see Michael Jones' "Finland, Daughter of the Sea" published by Archon Books of England.

2. When was the first Finnish grammar published?

The first Finnish grammar was published in Viipuri in 1818. The grammar was written by Jaakko Juteini. Mead, in his "Finland", states, "Within a generation of its publication, a score of other Finnish grammars appeared. Their abundance expressed both the extent of the curiosity in Finland about the language native to the country and the recognition that the Swedish language could no longer serve the needs of the country."

3. An English catholic, Bishop Henry, became St. Henry, the patron saint of the diocese of Turku. What's the story behind that?

The Swedish Christian cru-

sade organized by the Swedish King Eric brought along with them Bishop Henry, the apostle of Finland. The armed forces brought him along to organize the ecclesiastical establishment. A Finnish yeoman named Lalli killed Bishop Henry with an axe on the frozen lake Köyliö in the winter of 1158. By the end of the 1100s Bishop Henry was already regarded as a saint. Later he did become the patron saint of the diocese of Turku.

Eino Jutikkala offers the following explanation of the Bishop's murder: "According to legend, Lalli was a murderer who had been censured by the bishop and disciplined by the church. However, the bishop had provoked Lalli's anger by taking provisions and fodder from his (Lalli's) farm without permission, although he left payment for them."

4. When were the first railroads built in Finland?

The first "tulihevos" (the steam horse) in Finland ran on a line from Helsinki to Hämeenlinna in 1862. Question: When was the golden spike hammered into the tracks that united the Eastern and Western railroads of United States?

5. Did Great Britain ever conduct military operations against the Republic of Finland or the Duchy of Finland?

Yes, Great Britain conducted naval operations against the Duchy of Finland in the 1850s. It was the time of the Crimean War. The assaults, according to the historian W. R. Mead, had somewhat of a Gilbert and Sullivan flavor. The assaults were conducted with flags flying and bands playing. Tourists had a grandstand view of the naval encounters. Rauma was apparently burned by the British because there is a Finnish saying which goes "...to laugh like an Englishman who set fire to the harbor."

In addition, Mead states: "...the most memorable chorus in Aaland's War (sung to the tune of Björneborger's March) tells how a handful of Finns put to flight no less than three hundred vessels of the British navy."

Kun kolmella sadalla laivalla reilas engelsmanni suomemme rannoilla

Smith Funeral Home

ELDEN J. BJURLING
69 Vernon St. Gardner, Mass.
Tel. 632-0377

Memorialis ja graniittisia hautakiviä
BOLSTER Monumental Works
JOHN A. PRATT, omistaja
Route 26, Oxford, Maine
Puh. Norway 743-2673

WANTED

Advertising Agents
in
Florida

Contact:
Raivaaja Publishing Co.
P. O. Box 600
Fitchburg, MA 01420
Tel. (617) 343-3522

AN OFFER TO NEW SUBSCRIBERS!

FIVE BUCKS for FIVE MONTHS (20 issues)! A five dollar check gives you 20 issues of the Raivaaja. Please note this offer is limited to new subscribers. - Raivaaja Pub. Co. Box 600, Fitchburg, Ma. 01420

Name _____

Street _____

City, State, and Zip _____

Please pass this on to a friend

Note: Raivaaja is published weekly, on Thursday. Regular subscription is \$20.00 a year, \$13.00 for six months, and \$9.00 for 3 months.

FITCHBURG

JA YMPÄRISTÖ

Tulevia tilaisuuksia

KULTAISEN IÄN KERHO kokoontuu joka tiistai klo 2 ip, Elm St. Lähetysseurakunnan seurakuntasalissa Fitchburg.

Tanssit Saiman Puistossa, lauantaina, lokak. 6 päivä kello 8 - 12 yöllä. Hi-Lites soittavat. Järjestää FACS.

FACS:n lokakuun kuukausikokous pidetään keskiviikkona, lokakuun 10 p., 1984 klo 7:30 ill. Saiman Puistossa, Scott Rd., Fitchburg, MA. George ja Ethel Anttonen huolehtivat ohjelmasta, minkä teemana on "Laulujen ilta". Väinö Berkiö toimii säestäjänä.

FinnFest US' 84:n aikana esitetty suomenkielinen näytelmä "Kissa ulos" esitetään uudelleen sunnuntaina, marraskuun 4. päivänä kello 2 iltpäivällä McKay koululla, Fitchburg, MA:ssa.

Nimipäiviä

Lokakuun 9 p. Ilona,
Lokakuun 10 p. Aleksis, Aleksis
Lokakuun 11 p. Otso, Ohto
Lokakuun 12 p. Aarre, Aarto
Lokakuun 13 p. Taina, Tanja,
Tajja
Lokakuun 14 p. Elsa, Else,
Elsi
Lokakuun 15 p. Helvi, Heta

Verotussuhde ennallaan

Fitchburgin kaupungin pormestari Bernard F. Chartrand sanoi maanantaina alkavassa ehdotuksessa kaupungin valtuuston tilaisessa kokouksessa nykyisen verotustaksan muuttamista siten, että liikealojen ja tavallisten talonmestajien välisen verotussuhde voisi supistua. Järjestelmän alaisuudessa liikealojen taksa on 42 prosenttia talonmestajien taksa korkeampi.

Kaupungin valtuusto kokoontui tiistaina päättääkseen vuoden 1985 verotustaksasta. Valtuuston jäsenet päättivät yksimielisesti jatkaa samalla verotusjärjestelmällä. Ero supistui kuitenkin jonkin verran, liikealojen vuoden 1985 verotus taksa on 125 prosenttia talonmestajien taksa.

Talonmestajien taksa on \$22,10 jokaista \$1,000 kohti, liikealojen \$31,25 jokaista \$1,000 kohti.

Kaupungin virkailijoiden mukaan talonmestajien taksa nousi vähän vuodesta 1984, koska tavallisten asuintalojen arvo nousee nopeamassa tahdissa kuin liikealojen arvo.

TANSSIT

SAIMAN PUISTOSSA

Lauantaina, lokak. 6, 1984
klo 8 - 12 yöllä

HI-LITES soittaa

KAIKKI TERTVETULLEITA!
Finnish American Club of Saima

Honolulu kutsuu!

Edestakaisin lento

Bostonista ja viikko hotellissa

GIT MATKATOIMISTO

VAIN \$ 578

69 Main St., Leominster
Puh. 537-4536

Suomea puhuva
MRS. BARBARA FANNING
voi auttaa teitä kiinteistö-
ostoa tai myyntiä koskeissa
asioissa.
Myös arvioi kiinteistöjä.

Kotipuhelin 345-5411
FOSTER HEALEY REAL
ESTATE, INC.
300 Main St., Fitchburg
Puh. 345-5511

MOORCROFT HAUTAUSTOIMISTO

31 Myrtle Ave. Fitchburg, Ma.
Puh. 343-7137

Ystävällinen palvelu

PARKKAUSPAIKKA

Richard C. Moorcroft
Stephen R. Moorcroft

kultaisen iän Kerho

Suomalaisen Kultaisen Iän Kerho kokoontuu tiistaina, lokakuun 2, 1984 Elm St. Lähetysseurakuntasalissa.

Presidentti Anton Nopanen toivotti kaikki tervetulleiksi ja sen jälkeen laulettiin "America" ja "Maamme" laulua Mrs. Naama Johnsonin säestäessä pianolla.

Sihtööri Rauha Lassila luki edellisen kokouksen pöytäkirjan mikä hyväksyttiin yksimielisesti. Sairaskomitean raportin luki kivat Mrs. Aili Johnson ja Mrs. Anni Harju.

"Happy Birthday" laulettiin Aili Johnsonille, Kerholle antamista lahjoista kiitettiin Mrs. Martha Carlsonia ja Mrs.

Bertha Brandtia.

Lokakuun 9. päivän kokouksen kahvikomiteaan valittiin seuraavat henkilöt: Mrs. Johnson, Ritva Järvi, Martta Toropainen, Esther Silvenen ja Fannie Huhtala.

Axel Hill esitteli ohjelman: Haurisaloja esitteli William Mäkinen, yksinlaulua Mr. Nopanen Mrs. Johnsonin säestysellä. Sitä seurasi yhteislaulu, Mrs. Toropaisen lausunta ja Mr. Hillin harmonikkasoolo. Hauskoilla vitseillä viihdytti Mr. Mäkinen.

Ensi viikon kokouksen ohjelmaksi on suunniteltu jotain erikoista ja kaikki toivotettiin tervetulleiksi.

Lopuksi nautittiin herkullisesta kahvipöydästä.

Kaipaamaan jäivät Edla E. (Möllerin) Mäki: kaksi poikaa Ralph M. ja Raymond L. Mäki, molemmat Lunenburg; veli Wilho L. Mäki, Fitchburg; 7 lastenlasta; useita sisarusten lapsia sekä serkkuja.

Hautausmaahan huoletti Sawyer-Miller Hautausseurasta Fitchburgissa ja pastori David E. Wuori suoritti siunauksen.

Hautausmaahan tapahtui South Cemeteryn hautausmaahan, Kukkien asemesta lahjoituksia voi tehdä Finnish American Club of Saimaan osoitteella: P.O. Box 30, Fitchburg, MA 01420.

Kuolleita

LUNENBURG, MA. - Martin J. Mäki, 75, 477 Howard St., kuoli torstaina, syyskuun 27, 1984 Burbankin sairaalassa.

Hän oli syntynyt Fitchburgissa tammik. 6, 1909 John ja Sandra (Seppälä) Mäen poikana ja muutti Lunenburgista 44 vuotta sitten.

Vainaja työskenteli Simonds Saw and Steel yhtiössä 25 vuoden ajan ja jäi eläkkeelle 1968.

TERVETULOA

BETHEL SEURAKUNNAN

Järjestämään

YLEISEEN HENGELLISEEN KOKOUKSEEN

Kaleva Kodissa, (107 Mechanic St., Fitchburg)
lokakuun 6 p:nä, 1984 alkaen kello 7:30 illalla.

sekä

SYYSJUHLAAN

Saiman puistossa, lokak. 7 p:nä alkaen klo 2:00 ip. Näissä kokouksissa tulevat todistamaan ja laulamaan Kaarina Isokivijärvi ja Toronton Salem Seurakunnan Evankelisoimisyhmä. -Kahvitarjoilu kokouksen jälkeen.

NIEMI
INSURANCE
AGENCY, INC.

135 Main Street, P.O. Box 309
Fitchburg, MA 01420

Westminster, MA
Puhelin 874-2921

HENRY J. LEBLANC Insurance Agency, Inc.

Täydellinen vakuutuspalvelu

KIINTEISTÖ - IRTAIMISTO

KODINOMISTAJIEN

AUTO- PALO - HENKIVAKUUTUKSIA

376 Summer St., Fitchburg, Mass. Puh 343-4853
SUOMEA PUHUVIA VIRKAILIJOITA

BOSK FUNERAL HOME

85 BLOSSOM ST. FITCHBURG, MA. TELEPHONE: 342-3635

Serving All Faiths

FUNERALS • CREMATIONS • REMOVALS

Services Within Your Means

Local or Distant

Our convenient location,

easily accessible from

all parts of city and

suburban towns

Ground Level Entrance

AMPLE OFF STREET AREA FOR PARKING

IN COMPLIANCE WITH FTC

SAWYER-MILLER

HAUTAUSKAPPELI

129 ELM ST., FITCHBURG

123 MAIN ST.
WESTMINSTER

763 MASS. AVE.
LUNENBURG

Henkilökuntaan kuuluu suomea puhuva henkilö

Palvellut monta suomalaista sukupolvea

Howard J. Miller Hautaustoimittaja 345-5778

KIRKOLLISIA UUTISIA

Messiah Luterilainen seurakunta

Torstaina, lokakuun 4 p., klo 7:00 ill. Lutherilaiton kokous.

Sunnuntaina, lokakuun 7 p., klo 8:15 aam. Suomenkielinen jumalanpalvelus ja H.P. Ehtoollinen. Klo 9:15 aam. Aikuisten raamattuluokka. Klo 9:30 aam. Sunnuntai koulu. Klo 9:30 aam. Sr. Korkeakoululaisten raamattuluokka. Klo 10:30 aam. Engl. jumalanpalvelus ja H.P. Ehtoollinen. Klo 5:00 ill. Kokous jossa nimitetään uudet virkailijat toimintakaudelle. Klo 6:00 ill. Virkaunnan kokous.

Tiistaina, lokakuun 9 p., klo 7:00 ill. Suomenkielinen Naiskuoro harjoittelee. Sunnuntaina, lokakuun 9 p., klo 7:00 ill. Suomenkielinen Naiskuoro harjoittelee. Sunnuntaina, lokakuun 9 p., klo 7:00 ill. Suomenkielinen Naiskuoro harjoittelee.

Elm St. Lähetysseurakunta

Sunnuntaina, lokakuun 7 p., klo 8:30 ap. radiohartausta NEW LIFE - asemalta WEIM am-1280, Fitchburg. Jumalanpalvelus klo 9:30 ap. saarnaa past. David Wuori. Klo 10:30 ap. kahvi- ja mehutarjoilu. Pyhäkoulu 10:45 ap. kaikenikäisille.

Tiistaina, lokakuun 9 p., klo 7 ill. nuorten kuoroharjoitus. Aikuisten kuoroharjoitus klo 7:30 ill. Viikkoillan hartaus-tilaisuus klo 7:30 ill. Kahvitarjoiluun kustantaa Mrs. Elvie Mattson, Mrs. Lempi Tiilikala ja Mrs. Martha Langen.

Bethel - seurakunta

Sunnuntaina kuullaan radiohartausta Hyvät Uutiset - asemalta WEIM am - 1280, Fitchburg, klo 8:45 aamulla.

Sunnuntaisin pidetään Yleisen Hengellisen Tilaisuus Kaleva Kodissa, 107 Mechanic St., Fitchburg, klo 2 iltpäivällä. Runsaasti laulua ja todistuksia. Tervetuloa!

EVENING WOMEN'S AGLOW Kokous

Montachusett Evening Women's Aglow järjestön lokakuun kuukausikokous pidetään maanantaina, lokakuun 8 p., klo 7 illalla Covenant Lutheran kirkon salissa, Green St., Gardner, MA. -Tilaisuuden puhujana toimii tri Liisa Lienes Fitchburgista. Kaikki naiset ovat tervetulleita. Tilaisuudessa tarjolla on virvokkeita.

Tri Liisa Lienes on syntynyt Suomessa ja muutti Yhdysvaltoihin teini-ikäisenä. Hän sai päätöksensä Fitchburgin Korkeakoulusta ja sai sen päättäneen stipendin Clark yliopistoon, missä hän opiskeli

taiteita. Sen jälkeen hän jatkoi opiskeluaan Bostonin yliopistossa ja valmistui maisteriksi. Opetettuaan muutaman vuoden ajan hän vältteli opettajan tohtoriksi Penn. State yliopistosta.

Tri Lienes on opettanut ja luennoinut taiteilialla 25 vuoden ajan. Hänen taidettaan on ollut nähtävänä useissa Uuden Englannin alueen taidenäyttelyissä.

Liisan saavutuksiin kuuluu myös "The Finnish Imprint" kirjan kirjoittaminen.

Vihittyjä

Antoinette Salvatore ja Gregory Hakala vihittiin Our Lady of the Lake kirkossa Leominsterissä. Vihkimisen suoritti sulhasen veli pastori Thomas Hakala.

Pariskunta on asettunut asumaan Fitchburgin tehtyään sitä ennen hämätkan Bermadaan.

IT'S HERE!

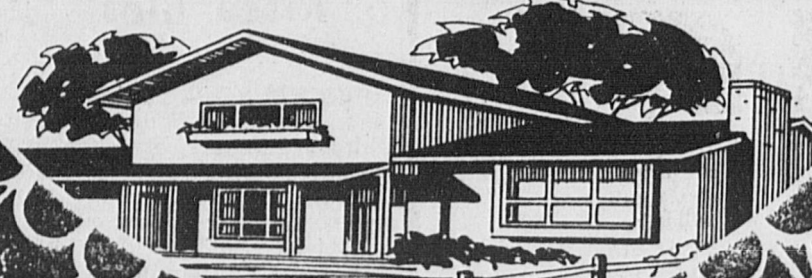
STARTING
MONDAY, OCTOBER 1st.

1ST

CHOICE

MORTGAGE LOAN

THE NEW WCU 1st CHOICE MORTGAGE LOAN
WILL BE YOUR FIRST CHOICE FOR....

1. FLEXIBLE TERMS
2. INVESTMENT OPPORTUNITIES
3. CONDOMINIUM BUYING
4. MORTGAGE AVAILABILITY

BARBARA ERDMANN
MORTGAGE OFFICER

WE'LL MAKE YOU FEEL RIGHT AT HOME!

"CELEBRATING OUR 70TH YEAR"

IT'S A GREAT COMBINATION...

AN EQUAL OPPORTUNITY LENDER

AND YOU!

WORKERS' CREDIT UNION

- 815 MAIN ST., FITCHBURG • 345-1021
- 40 FAIRMONT ST., FITCHBURG • 343-5810
- 313 PLEASANT ST., GARDNER • 632-9200
- 11 WEST MAIN ST., ORANGE • 514-2188